

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
V., Báthory-utca 24. szám.
(„Falú” Országos Földművelésügyi.)
Telefon: Automata 294—52.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt:
Égész évre 4, 1/2 évre 2, 1/4 évre 1 P

Budapest, 1934.

XV. évfolyam, 7. szám.

1934. február 18.

Dollfuss kancellár leverte az osztrák vörösök fegyveres lázadását

Osztrák szociáldemokratapárt nincs többé!

Dollfuss osztrák kancellár február hó 9-én délben érkezett vissza Wien-be (Bécsbe), budapesti tartózkodása után és három nap múlva megvívta csatáját két ádáz ellensége közül az egyikkel: a vörös szociáldemokráciával.

Az osztrák kormány legutóbb házkutatást rendelt el a szociáldemokraták wieni és más, vidéki párhelyiségeiben, jogtalanul rejtgetett fegyvereket keresve. Linzben február hó 12-én került sor a házkutatásra, de a szociáldemokraták a hatóságok képviselőit gépfegyverekkel és kézi gránátokkal fogadták. A bécsi munkásság ugyanezen a napon tüntető sztrájkot kezdett, ami rendkívül nagy zavarokat idézett elő. Azonban nem maradt meg a néma sztrájknál, hanem megszervezett, fegyveres ellenállást fejtettek ki az ügyvezetett köztársasági védőőrség lángszórókkal, gépfegyverekkel fel-fegyverzett alakulatai és példájukat követték a vidéki városok szocialistái is.

A kormány ilyen körülmények között a veszélyeztetett területekre ostromállapotot hirdetett ki; a bécsi szocialistapárt összes épületeit és helyiségeit karhatalom szállotta meg, letartóztatták a szociáldemokrata vezetéseket, feloszlatták a szociáldemokrata pártot és Bécs város szocialista közgyűlését és megkezdődött az ellenállás leküzdése. Linzben egész napon át folyt az utcai harc, a katonaság több ágyut is felvonultatott, végre is a kormánycsapatok diadalmaskodtak.

Steyr-ben elkezeredett harcok dultak; Mura-Bruckban páncélvonat és katonai erők állították helyre a nyugalmat. Eggenbergben a harcok során harminc ember életét veszítette.

Legtöbb vér folyt és legtöbb tartott a harc Bécsben, ahol a szociáldemokraták elkezeredett ellenállást fejtettek ki. Bécs külvárosaiban a feb-

ruár hó 12-ről 13-ára virradó éjjel dörögtek az ágyuk és ropogtak a gépfegyverek. A katonai műveletek február hó 13-án, a délelőtti órákban is folytak. Egy szociáldemokrata bérházat, melybe fegyvereket halmoztak fel, gáztámadással vett be a katonaság; egy másik munkásotthont csak rohammal sikerült elfoglalni.

Másnap, február hó 14-én is folyt a harc, de estére a kormánycsapatok megtörték az ellenállást és sorra elfoglalták a szociáldemokraták fészkeit. A háromnapos szociáldemokrata lázadás kudarcba fullt és a vörös Bécs nincs többé! Az osztrák

szociáldemokraták utolsó galád ténykedése az volt, hogy titokban polgárháborút készítettek elő, felfegyverezték a munkástömegeket és nyílt lázadásba mentek át. A kormány azonban a hatalom ura maradt, megsemmisítette a bolsevizmus európai fellegvárát: az osztrák szociáldemokrata szervezeteket és ezzel Ausztria életében egy új korszak kezdődik.

A háromnapos lázadásnak tömérdek áldozata van. Hír szerint több, mint ezer ember — köztük nagyon sok rendőr és csendőr — meghalt és rengetegen megsebesültek.

Dollfuss osztrák kancellár Budapesten, a magyar kormány tagjai között

Balról jobbra: Lázár Andor igazságügyi-, Imrédy Béla pénzügy-, Fabinyi Tihamér kereskedelmi miniszter; Wlassics Gyula báró, a felsőház elnöke; Gömbös Gyula miniszterelnök, Kállay Miklós földművelésügyi miniszter, Dollfuss Engelbert osztrák kancellár, Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi és Kánya Kálmán külügyminiszter.

Farsang vége, bőjt eleje...

Bizony úgy van ebben a sivar földi életben, hogy a farsangot mindig bőjt követi, de a bőjtöt sohase a farsang... Az egyszeri király egy főnemesének két faluja iránt kérdezősködött, hogy milyen messze vannak azok egymástól, s azt a választ nyerte, hogy az egyik a másiktól hat óra járás, a másik az egyikől két órányi távolság. A király megharagudott a válasz miatt, azt hitte, bolondnak tartják. Akkor a főúr kérdezte, hogy olyan messze van-e husvétől pünkösd, mint pünkösdől husvét? Erre nevetett a király, a főúr pedig megmagyarázta, hogy az egyik falu a hegy tetején fekszik, s az a másiktól hat óra járás, a másik pedig a völgyben van, s az az egyikől két óra alatt elérhető. Így vagyunk a farsanggal, meg a bőjttel is. Könnyű a jóból a rosszabbra csuszni, de haj, nehéz aztán oda vissza is jutni. Sok munka, sok áldozat, sok veríték, sok lemondás és könny kell hozzá. És hamu, tömérdek hamu, könyörgünk mélységes alázattal, amelyet azok hirtsenek végül a homlokukra, akik ennek a világnak sorát ilyen észbontóan elrontották. Akik azt hitték, hogy a győzelem koronáját tették a fejükre, s most kitűnik, hogy a frigiái bohóc sapkája az, — semmi egyéb.

BELPOLITIKA

Dollfuss osztrák kancellár látogatása Budapesten

Dollfuss osztrák kancellár, mint jelentettük, az elmúlt héten néhány napot a magyar fővárosban töltött, hogy egyrészt visszaadja a magyar államférfiak látogatását, másrészt a két országot érdeklő ügyekben tárgyalásokat folytasson. Az osztrák kancellárt kitüntető szívélyességgel és melegséggel fogadták az egész magyar közvélemény, sajtó és a hivatalos körök egyaránt. A február hó 7-én Budapestre érkező kancellár fogadása ünnepélyes külsőségek közt történt, majd a kancellár szállására, az osztrák követségre hajtatott. Délután kétórás tanácskozás folyt le a két miniszterelnök között, este pedig Gömbös miniszterelnök ebédet adott osztrák kollegájára tiszteletére. Az ebéden rendkívül meglehetősen, a magyar-osztrák barátságot hangsúlyozó felkötöttök hangzottak el a két miniszterelnök ajakáról. Hasonló szellem hatotta át Dollfuss kancellárt és Gömbös Gyula miniszterelnök rádióbeszédét is.

Másnap ismét kétórás megbeszélést folytattak a miniszterelnökök. A tanácskozások során megállapították, hogy a két országot érdeklő összes kérdésekben teljes egyetértés uralkod-

dik a két állam között és mind a politikai, mind pedig a gazdasági együttműködés további kiépítése nemcsak a két ország, hanem az európai békét is szolgálja.

Ezen a napon fogadta Horthy Miklós Kormányzó Ur Dollfuss kancellárt kihallgatáson, majd villásreggelin és személyesen adta át neki a Magyar Erdemkereszt nagykeresztjét. Délután Kállay Miklós földművelésügyi miniszter a kancellártiszteletére a Tattersalban lovasünnepséget rendezett, este pedig diszleodadás volt az Operaházban.

Dollfuss kancellár február hó 9-én, péntek reggel 8 órakor utazott vissza Bécsbe. Győről táviratot intézett Gömbös Gyula miniszterelnökhöz, melyben bensőséges köszönetet mondott azért a meleg és barátságos fogadtatásért, amelyet irányában a magyar kormány és az egész közvélemény a felejthetetlen két nap alatt tanúsított. Azzal a benyomással távozik, hogy látogatása kimélyítette azt a természettől adott kapcsolatot és kölcsönös segítőkészséget, valamint benső barátságot, mely a magyar és az osztrák nép között fennáll.

Gazdavédelmi csoport alakult a Nemzeti Egység Pártjában

A Nemzeti Egység Pártjának gazdasági főcsoportja az elmúlt héten ülést tartott, melyen a gazdasági főcsoport a gazdavédelmi rendelet kihatásait beszélte meg. A vita tárgyát legfőképpen az a körülmény képezte, hogy miképpen értelmeztetik a gazdaadósokkal szemben a váltó esetében az egyetemleges felelősség. Szóba került a felügyeleti szervek összeállításának és működésének kérdése is. A vitában elhangzottakra úgy a pénzügyminiszter, mint az igazságügyminiszter megtette észrevételeit. A párt bizottságot küldött ki, amelynek célja, hogy a legszorosabb érintkezést tartva az illetékes miniszterekkel, hétről-hétre összejönjön és megtárgyalja a felmerült kérdéseket és panaszokat és egyúttal közreműködjen a szükségesnek mutatkozó intézkedések előkészítésében.

A magyar-osztrák diplomáciai viszony helyreállítása

Február hó 6-án Rómában magyar részről Jungert-Arnóty rendkívüli követ és orosz részről Potemkin, római olasz nagykövét, egyezményt irtak alá, mely Magyarország és Oroszország között helyreállítja a diplomáciai viszonyt és ezzel megnyitja az utját a kereskedelmi forgalom megindulásának, de lehetővé válik az is, hogy az Oroszországban rekedt félmillió magyart hazahozhassuk.

A Nemzeti Egység Pártja február hó 8-án értekezletet tartott, melyen helyesléssel fogadta a kormány fenn-

ismertetett elhatározását. A képviselőház külügyi bizottsága pedig február hó 10-én tartott ülést, melyen Kánya Kálmán külügyminiszter részletesen ismertette azokat az okokat, amelyek a kormányt arra indították, hogy Szovjetországgal felvegye a diplomáciai kapcsolatot. A kormányt ennél a lépésénél elsősorban külpolitikai jellegű megfontolások vezették, minthogy Magyarországnak abban a súlyos harcában, amelyet folytat, keresnie kell minden hatalom barátságát. Kijelentette továbbá a miniszter, hogy a szovjettel való diplomáciai viszony felvétele semmi módosítást nem jelent a bolsevizmussal szemben elfoglalt elutasító magatartásban.

A bizottság tagjai helyeslően vették tudomásul a diplomáciai érintkezés felvételét Oroszországgal.

Az OMGE sürgeti az irányított gazdálkodást

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület február hó 7-én igazgatóválasztmányi ülést tartott, melyen Somssich László gróf, elnök bevezető beszédében az irányított gazdálkodás kérdését tette szóvá. Megállapította, hogy a gazdaközönség kedvező fogadtatásban részesítette a tervet és ezért kéri a kormányt, hogy minél előbb szerkessze meg a kerettörvényt, amely az irányított gazdálkodás bevezetése felé az első lépést jelenti. Purgly Emil volt földművelésügyi miniszter szerint azért is sürgős a kerettörvény megvalósítása, mert a mezőgazdaság igen nehéz esztendő előtt áll. Fontos a terményárak megjavítása szempontjából az, hogy a szabadtermelésből származó termékek ne nyomják balasztként az árakat. Felhívta a figyelmet a gypjukérdés rendezésére. 1926 óta egymillióval csökkent a magyar juhállomány, holott ugyanakkor négy és félmillió mázsa gypjubehozatalra volt szükség! Az irányított gazdálkodás feladata tehát, hogy a tettylgyárak gypjusükségletét itthon fedezzük.

Mutschenbacher Emil igazgató az idegi gabonatermés értékesítésének ügyével kapcsolatban azt hangoztatta, hogy nem szabad abba belenyugodnunk, hogy ismét bolettával akarjanak segíteni a gazdákon. A magyar-osztrák diplomáciai kapcsolatok felvételével is foglalkozott és ama véleményénél adott kifejezést, hogy ez nem jelent számottevő előnyt a magyar mezőgazdaság szempontjából. A most időszerű adókérdések tekintetében kívánatos volna, ha a jövődelem- és vagyoadó kivetésénél fokozott mértékben figyelembe vennék a mezőgazdaság helyzetét. Befejezésül hangsúlyozta, hogy a gazdavédelmi rendelet nagy haladást jelentett az előző állapottal szemben, de kívánatos, hogy a védett birtokká nyilvánítás eljárását megkönnyítsék.

MÓRA FERENC †

Február hó 8-án Szegeden elhunyt Móra Ferenc, a magyar tanyavilág aranyos szavu megéneklője, aki mint író, költő, publicista, újságíró és tudós régiségbuvár egyaránt nagy volt, de mint ember mégis a legnagyobb.

Szegény fiúnak született, — apja egyszerű iparosember volt: Móra Márton zücsmeister, édesanyja pedig kenyérsütő asszony — szegényen is halt meg, de olyan kincset hagyott nemzetére és fájára, aminőt rajta kívül kevesen mások.

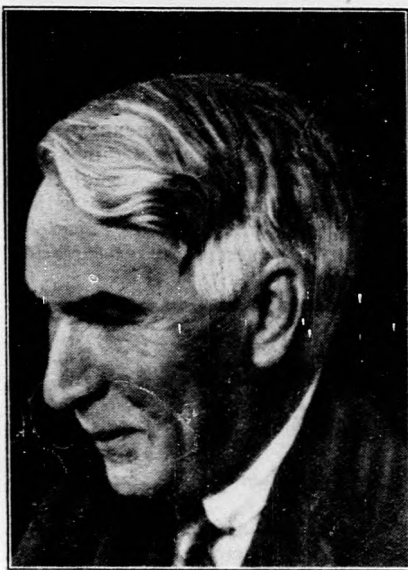
Móra Ferenc tanárnak készült, de csak egy éven át tanított, aztán újságíró lett Szegeden, később ugyanott a Kulturpalota és Somogyi-könyvtár igazgatója. Ebben az állásában örökbecsű és nagyjelentőségű munkát végzett: *föltárta a közregi, nagyszék-sői, pitvarosi és deszki ősi avar temetők kincseit.*

Ezekben az ásatásokban a legnagyobb gondossággal minden alkalommal személyesen is résztvett és nemcsak okos vezetője, hanem megértő és velükérző barátja is volt a szegedi és környékbeli tanyákról toborzott egyszerű munkásainak, akik közül nem egynek alakját a halhatatlanság számára is megörökítette szívből származó, nemes veretű magyar írásai-ban. Aki Móra Ferencnek ezeket a remekbe készült elbeszéléseit olvassa, csodálkozással állapítja meg a tudós kimeríthetetlen sokoldalúságát, de nagy meghatódással veszi észre azt is, hogy ez az egyszerű sorból származott magyar író nemcsak az avar sírok kincseit tárta fel, hanem még jobban és talán mindenkinél inkább a tanyai magyar nép lelki világát, szívének kincseit és becsületességének, megbízhatóságának olyan értékes bizonyítékait, aminőket a világirodalom legnagyobbjai is alig rajzoltak a saját népük egyszerű fiairól.

És mi ebben látjuk a korán elhunyt — mindössze ötvenöt éves volt — Móra Ferenc igazi nagyságát és ezért csatlakozunk a mélységes és általános gyászhoz, amely végső útjára kísérte.

Sok műve maradt hátra, hiszen rengeteget dolgozott. Könyvei legnagyobb részét a magyar ifjúság számára írta. Főműve, az *Ének a buza-mezőkről* című regény, a világirodalom egyik gyöngye, amely a tanyai magyar élet csodálatos rajza. Ezt a pompás regényét sok idegen nyelvre is lefordították.

Móra Ferenc a mélységes magyar lélek bányásza volt. A magyar fájdalom megbecsülője, a kérges tenyér megértő barátja. Azt mondják, az író akárkit rajzol is, magát is beleadja mindig. Nos, ha ez igaz, akkor az alföldi tanyavilágnak minden gondolata, érzése, akarása, jóban, rosszban való vergődése, mosolya, könnye és humora élt benne és élni fog írásaiban, valameddig rögturó kérges magyar kezek dolgoznak e haza jóvoltáért.

Móra Ferenc

A nagy halott pedig szent megbé-kéléssel nyughatik az avar sírok évezredek mezején, nemzete boldogulásának örök kincseit tárta föl a magyar tanyavilág népe lelkének meg-rajzolásával . . . (M. J.)

Két járási értekezlet: Celldömölkön, Győrött

A *celldömölkői* járási községeinek jegyzői kara legutóbb megtartott tiszti értekezletén foglalkozott a *Faluszövetség* német, olasz, valamint belföldi *gazdaifjusági csereakciójá-val* is. Gerlits Elek dr. főszolgabíró megnyitó beszédében rámutatott arra, hogy igen nagy jelentősége van a *Faluszövetség* gazdaifjusági csereakciójának. *Celldömölköt* és a járást különösen érdekli ez az akció, mert a vidék gyümölcstermő, hiányzik azonban a kisgazdákból a szaktudás és a rátermetség. Szükségesnek tartja tehát, hogy a járás területének *községei egy-egy gazdaifjút küldjenek ki a Faluszövetség akciója keretében külföldre.* A főszolgabíró magvas beszéde után Szekeres László főtitkár ismertette a múlt évi német és olasz csereakció sikerét, majd a Szövetségnek a *népházak rendezése érdekében* megindított mozgalmáról szólt.

Több hozzászólás után az értekezlet egyhangulag kimondotta, hogy a *Faluszövetség nemzetmentő munkásságának támogatására a járás községei, mint erkölcsi testületek, belépnek a Szövetség táborába.*

Az értekezlet után a résztvevők meglátogatták a *Celldömölkön* rendezett *téli gazdasági tanfolyamot*, amelynek hallgatói katonás fegyelméről és nagy előrehaladásról tettek bizonyosságot. A tanfolyam megrendezéséért teljes elismerés illeti a járás vezetőit.

Ugyancsak az elmúlt héten folyt le Csemez Béla dr. járási főszolgabíró vezetésével a *tószigetcsilikői járás*

tiszti értekezlete, melyen a Faluszövetség képviselőjében Szekeres László dr. főtitkár vett részt és az időszerű gazdasági kérdésekről előadást tartott. Csemez Béla főszolgabíró értékes felszólalásában azt hangsúlyozta, hogy a falu népét gazdaságilag meg kell szervezni, mert csak az egységes gazdafront veheti fel a küzdelmet az egyre jobban fenyegető világválsággal szemben. Megemlítette, hogy járásának egyik községe: *Öttevény*, termeli azt a híres petrezselymet, amely a *győri zöldség* néven valóságos világmárka. Ezután Tóth Gyula öttevényi főjegyző számolt be arról az akcióról, amelynek keretében több mint *200 vagon petrezselyem értékesítését* kísérel meg szövetkezeti alapon. Kérte a *Faluszövetség* ezirányú támogatását. Végül Csemez Béla dr. főszolgabíró hazafias szavak kíséretében berekesztette az értekezletet azzal, hogy mint eddig, úgy ezután is, a járás a *leghatékonyabban támogatja a Szövetség nagy nemzetmentő munkásságát.*

Tenyészállatbeszerzési kedvezmények a Mezőgazdasági Kiállításon

A március hó 22-én megnyíló országos *mezőgazdasági kiállításon* a tenyészállatbeszerzést ebben az évben a következő kedvezmények szolgálják:

A földművelésügyi minisztérium áldozatkész támogatása segítségével a *kiállításon vásárolt tenyészállatok hazaszállításának vasuti fuvardíját teljes egészében a rendezőség fogja viselni.* A kedvezmény révén a legtávolabb eső vidékek is élvezhetik a kiállítás gazdag és értékes anyagából való vásárlás nagy előnyeit.

Dollfuss osztrák kancellár

Budapesten, a rádióon keresztül közönte a magyar közönséget és osztrák honfitársait.

A kiállítás vásári forgalmának tovább támogatását jelenti, hogy a földművelésügyi minisztérium a magántenyésztők számára kedvezményes kamatmentes, 18 hónapra szóló tenyészállatbeszerzési hitelt engedélyezett, amelynek jelentkezési határideje február hó 25-én lejár és meghosszabbítva nem lesz. A részletes igénybevételi feltételek megtudhatók az országos mezőgazdasági kiállítás

rendezőbizottságánál (Budapest, IX., Köztelek-utca 8.).

Rendkívüli kedvezményben fognak részesülni a községek és közbirtokosok vásárlásai is, amennyiben a földművelésügyi minisztérium a gazdasági felügyelőségek közbejöttével a kiállításon a köztenyésztés céljára vásárolt apaállatoknál 30 százaléki terjedhető rendkívüli árvisszatérítést engedélyezett.

guk, hogy azok a gazdák, akik 1930 óta nem termeltek, de most újból jelentkeztek, bizonyos kules szerint szintén kapjanak termelési szerződést.

Mennyi vételár-előleget kapnak a fatermelők

A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki az „Erdőbirtokosok és Fekereskedők Fajformái Rt.”-nak a hazai termelésű tűzifa tekintetében megállapított vásárlási kötelezettségéről és a tüzfiaért fizetendő árakról. A rendelet 1937 július 31-ig a fentemlített társaságot bizza meg a külföldi behozatal lebonyolításával is. A hazai tüzfia megállapított egységáron köteles a társaság a termelőktől megvásárolni. A termelőnek fizetendő vételár-előleg bükkhasábfánál tizezer kilogrammonként 60, cser-, tölgy- és kőrisfánál 55 pengő, a hasított dongrafánál ugyanennyi, a másodrendű tüzfifánál 20 százalékkal kevesebb. Szabályozza a rendelet a folytatólagos vételár-előleg és az utána felszámítható kamat (mely a hivatalos kamatlábat 2,5 százalékkal meghaladhatja) kérdését is.

Mezőgazdasági és gépkezelői tanfolyam Szegeden

A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara 1934 február hó 21-től március hó 14-ig Szegeden, a m. kir. Állami Felsőiskolán (Mars-tér 7.) mezőgazdasági traktor, cséplőgép és vetőmagtisztító gépkezelői tanfolyamot rendez. A tanfolyamnak hallgatója lehet minden 18. életévét betöltött egyén, aki a traktorok kezelésével vagy vezetésével, valamint a cséplőgépek üzemi karbantartásával és a vetőmagtisztítógépek kezelésével kíván foglalkozni. A tanfolyamra jelentkezni lehet személyesen vagy írásban 15 pengő beiratási és tandíj egyidejű megküldése mellett a Kamaránál (Kecskemét, Rákóczi-ut 17—19. szám), vagy a m. kir. Állami Felsőipariskolán (Szeged, Mars-tér 7. szám).

A felsőpakonypusztaiak panasza

Felsőpakonypusztá (Pestmegye), február hó.

Hosszabb ideig ráz bennünket a kocsis, amely a kis vasuti megállónál vár. Jó idő mulva melléktúra kanyarodunk, vége a kövesutnak. Jobbról-balról tanyák maradoznak el. Döcög a szekér. Végre letérünk egy magánosan álló épülethez. Mint a kultúra végvára emelkedik ki a nagy pusztaságból a tanyai iskola.

Már várnak a tanyaiak és megkezdődik az előadás. Látszik, hogy keveszer van alkalmuk előadást hallani, szinte lesnek minden szót. Utána pedig lelkesedéssel elhatározták, hogy megalakítják a helyi Faluszövetséget. A vezetőség választása egyhangú. Molnár Elek, az imént megválasztott elnök megköszöni, hogy eljöttünk közejük:

— Csak alig pár nappal ezelőtt olvastuk a VASÁRNAP-ból a pusztapói magyarok szomorú helyzetét. De mint ha csak rólunk irták volna. Szórolszóra ugyanolyan helyzetben vagyunk mi is. Nincs köves utunk, orvosunk. Az anyaközségünk 12 kilométerre fekszik. Ez annál furcsább, mert egy másik község, amelyikkel a földünk határos, csak 5 kilométerre van és azon keresztül kell menni, ha a messzebb fekvő saját községi elöljáróságunkal van dolgunk. Segíteni kellene ezen valahogy. Rengeteg idővesztés ez nekünk. Hétezer holdon gazdálkodunk, küzködünk. Hónapokig nem jön ide más, mint a végrehajtó.

— Azért határoztuk el, hogy belépünk a Faluszövetségbe, mert olvastuk a VASÁRNAP-ot és abból látjuk, hogy milyen sikerrel dolgozik a falu népe érdekében. Sokat tanultunk eddig is a VASÁRNAP-ból. Megérzik már a beszédén, aki olvassa, mert másképp, okosabban gondolkodik.

— Tessék csak azt mondani odafele, — jeyzi meg Nagy János — hogy szívesen vesszük mi a jó tanácsot, mi is haladni akarunk. Azért is tömörülünk. Tavaly még nem volt itt helyben Faluszövetség, mégis eljárt az ügyünkben, el is adtunk vagy 15 vagon paradicsomot. Ebben az évben legalább 60 vagonnal akarunk termelni, kérjük, hogy most is járjon

közbe a Faluszövetség az értékesítésnél.

A felsőpakonypusztai Faluszövetség a következő vezetőséget választotta meg: elnök: Molnár Elek; alelnök: Nagy János; jegyző: Tóth István tanító; pénztárnok: Kocsis János; elnörnő: Sós József; számvizsgálóbizottság elnöke: Orosz Károly, tagjai: Weckermann József, B. Kállay József; választmány: Kaldenecker György, Lauter András, Sponga János, Schultz Antal, Berecz István és Prokopecz József.

(W. B.)

A felsőpakonypusztai Faluszövetség tagjai
Középen Molnár Elek elnök.

GAZDATUDÓSÍTÓ

A buza termelési költsége

Egy gazdaértekezleten legutóbb ismertették a buza termelési költségeire vonatkozó adatgyűjtések eredményét és megállapították, hogy 7,6 mázsa termésátlag mellett egy mázsa buzára eső termelési költség 17,61 pengő. Az átlagos vasuti szállítási költsége Budapestre 1 mázsaanként 1,57 P, tízévi termelési átlag alapján tehát a termelési költségeket az 1933—34. évben fedező budapesti buzár 19,18 pengő lenne.

Régi alapon kötik meg a cukorrépa-szerződéseket

Az új cukorrépa-szerződéseket — hír szerint — a régi alapon fogják megkötni a gyárak. Vagyis a répiért az idei termés után is 2,15 pengőt fognak fizetni. Egyes részletkérdések letárgyalása azonban még folyamatban van. A répatermelőknél az új helyzetben az a kívánsá-

Mutasd meg szomszédodnak is a VASÁRNAP-ot!

A lenmagtermelés évről-évre bővülni fog

A németekkel kötött lenmagszerződésben sikerült jóval a világpiacitási áron felül biztosítani az árakat a magyar termelők részére. Természetesen szerettünk volna még jobbkat elérni és teljesen kiküszöbölni a világpiaci árak hullámlását, ez azonban természetesen nem sikerülhetett teljes mértékben. A német szerződés lényege az, hogy ezáltal 51 százalékkal biztosítottunk jobb árat a magyar termelőknél, mint ami a világpiacon elérhető lenne. A lenmag olajtartalmát magasán állapították meg, tény azonban, hogy a német gyárak, amelyek 3,5 millió métermáza lenmagot dolgoznak fel, az itt szóban forgó szerződések alapján fedezik szükségletüket. Az olajtartalmat az olajmag megfelelő tisztításával elérhetjük, de ha nem is érjük el, az árban nem tesz ki jelentékeny különbözetet. Kilátásunk van arra, hogy a termelési szerződéseink évről-évre növekedni és bővülni fognak. A termelésre a jelentések még folynak s a területeket aránylagosan osztják majd föl a jelentkezők között.

A mohácsi téli gazdasági iskolások vándorgyűlése Lánycsókön

Február hó 4-én, Lánycsókön tartotta meg a mohácsi téli gazdasági iskola „Ifjusági Önképző Gazdaköre” ezévi vándorgyűlését. A kora délutáni órákban kilenc kocsi robogott végig a mohácsi Kossuth Lajos-utcán. Lánycsóki gazdaijak jöttek be saját kocsijukon az ifjuságért, akik örömtől sugárzó arccal osztozkodtak meg a helyeken.

A lánycsóki Leventeház előtt sorakozva, fegyelmezett menetben, kürtző mellett vonult az ifjuság a Hőök emlékoszlopa elé, ahol is Apari József ifjusági elnök (Belvárd) megható szavak kíséretében helyezte el az iskola koszoruját. Pécsi József elsőéves (Kékesd) gyönyörű szavalata s díszmenet zárta be a műsor első számát.

A Leventeházban folytatódott a műsor további része. A husz méter széles, hatvanöt méter hosszú hatalmas terem szorongásig megtelt hallgató közönséggel, az élen Németh Károly főszolgabíróval, Faltay János dr. orvossal és Frantz Miklós főjegyzővel. Nehéz lenne megmondani, hogy melyik szám volt szebb, értékesebb vagy kedvesebb. Mindegyik szereplőnek egyformán kijutott az elismerő taps. Szabad előadást tartottak Göller Ferenc felsőéves (Németboly), Leitner József, Schiesler József felsőévesek (Lánycsók), Leimszieder Mihály felsőéves (Dunaszekeső),

Schrempf Ferenc felsőéves (Hercegtöttös). Nagy hatást értek el a szavalók is, akik átértékelték a gyönyörű költői gondolatot s kifogástalan hangszínezéssel magukkal ragadták a közönséget előadásukkal. Martines Márian felsőéves (Mohács) és Werner József felsőéves (Németboly) jeleskedtek e téren, de szavalókörust, valamint több énekszámot is bemutatott az ifjusági dalárda.

Az előadás végén Heckenberger Konrad dr. országgyűlési képviselő, a község esperese köszönte meg az iskola vezetőségének az élvezetes délutánt s buzdította a tanulósságot szakismereteinek kimélyítésére s a zengzetes magyar dal ápolására.

Az előadás után táncrea perdült a fiatalság, közbe-közbe csoportba verődve gazdász-dalokat énekeltek. A lánycsóki leányok sem voltak azonban restek, mert hirtelenében ők is nagy kört képezve, versenyre keltek a fiukkal kedves énekszámukkal. Csak az idő ne mulott volna olyan gyorsan, közeledett az éjféli. Csak még egy hölgyválaszt . . . könyörögtek a fiuk, meg is kapták reá az engedélyt. Csakhamar kiszült azonban a turpisság, mert a fiuk felbuzdították a leányokat, hogy igazgatójukat kérjék fel táncra. Jöttek is azok sorra, egymásután s így húzódtott ki a tánc is kakaskukorékolásig . . .

Minden hangszer

legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolhat a hirneves

Reményi Mihály

hangszertelepen. Budapest, VI./15, Király-utca 58-60.

Kérje 51. sz. díjmentes árjegyzékemet

egy ilyen operáció folytán teljesen tönkremennének. Egyelőre tehát csupán ideiglenes megoldás lehetséges, hogy a beteg birtokokat átmenthessük arra az időre, amikor a gazdasági élet újból megindul, kezdetét veszi a tökéletesedés és a hitelszervezetek a tökéletesedés arányában megkezdhetik a leírásokat. Ezt az utat követte a kormány az ismeretes gazdavidelmi rendelkezésekben.

A kitűnő előadáshoz Tölgyes István dr., a Faluszövetség igazgatója, szólt hozzá és a Posen-környéki lengyel nemzetiségi birtokpolitikát ismertette, amely a szövetségi eszme teljes kimunkálásával hatalmas nemzeti munkát végzett. Ugyanígy a megszállott székelyföldön hasonló szellemben védik birtokaikat a székelyek. Felhívta a hallgatóság figyelmét arra, hogy mindenki ezektől a nemzeti eszméktől áthatva legyen kitartó és fáradhatatlan munkása a földnek és a föld népének.

A föld és terhei

A faluszeminárium három előadása

A Faluszövetség által rendezett faluszeminárium harmadik előadását február hó 9-én tartotta meg Both Dezső dr. m. kir. gazdasági főtanácsos, az OKH igazgatója: „A föld és terhei” címmel.

Az előadó legelsősorban a földkérdés történelmi előzményeit ismertette, majd áttérve a jelenre, megállapította, hogy évente körülbelül 200.000 hold cserél gazdát és nem közömbös, hogy ez a nagy terület kiknek a kezébe jut. A földhaszonbérleti szerződések bemutatási és jóváhagyási kötelezettsége, valamint az állam elővásárlási joga: nemzeti szempontból egy helyes birtokpolitika előfeltételét teremtettk meg. Legfontosabb és legeredményesebb birtokpolitikai teendő: a telepítés, amelyet az idők folyamán feltétlenül meg kell csinálni, az előkézületeket pedig máris meg kell kezdeni. Igen fontos teendő továbbá: a földbérleti szövetkezetek alapítása, amelyek már eddig is — minden állami támogatás nélkül — igen szép eredményt értek el. A földbérleti szövetkezetek mindazt az előnyt, amit

egy nagybérleti élvez, nyújtani tudják tagjaiknak. Központi irányítás mellett gazdasági és pénzügyi védelemben részesülnek, a szükséges gazdasági eszközök és termelési segédanyagok közös beszerzésével árkedvezményeket érhetnek el és újabban a közös értékesítés kérdése is megoldás felé halad. A földbérleti szövetkezetek létesítése szinte előfeltétele a manapság sokat hangoztatott irányított gazdálkodás bevezetésének.

Áttérve az adósságok kérdésére, az előadó megállapította, hogy a magyar földbirtokosok terhelő terhek körülbelül 2 milliárd pengőre tehetők, amelyből levonva 300 millió földmegváltási árhátralékot és 300 millió annuitásos kölcsönt, körülbelül 1400 millió pengő a rövidlejáratu tartozás. Ha még hozzávesszük ennek körülbelül 10—20 százaléknyi be nem kebelezett összegét, úgy 1600 millió pengő körül van a birtokok terhe. Végleges rendezés csakis a terhek arányosításával, tökelelendéssel képzelhető el, ez azonban a mai viszonyok között még nem hajtható végre, mert a hitelszervezetek

Szövetkezeti kérdések

Február hó 13-án Wanke Gusztáv, az OKH elnöki osztályának főnöke tartott előadást hitelszövetkezeti kérdésekről. A kitűnő előadó bevezető szavaiban vázolta a külföldi szövetkezetek fejlődését, majd reáért a magyar hitelszövetkezeti mozgalom ismertetésére és megvilágította azokat az eszméket, amelyek a hitelszövetkezeti mozgalmat irányítják. Hivatkozott Schandl Károly, az OKH elnöke vezérigazgatója által négy évvel ezelőtt megindított propagandára, amely rövid másfél év elteltével 12½ millió pengő üzletrészjegyzést eredményezett és ez lehetővé tette, hogy amikor a többi pénzintézetek a kisembereknek hitelt nem tudtak adni, akkor a hitelszövetkezetek minden további nélkül rendelkezésre álltak az önségély gondolata alapján összegyűjtött tőkékkel. Végül felhívta a hallgatóság figyelmét a szervezkedés rendkívüli fontosságára, mert csak ez teszi lehetővé, hogy a magyar falut ki tudjuk emelni mai nehéz gazdasági helyzetéből. Csak úgy hódolhatunk Széchenyi István gróf emlékének, ha egy gazdaságilag erős és

eszmékben gazdag, új magyarságot tudunk teremteni a mai helyébe.

A hosszas tapssal fogadott előadás után Wettstein András dr., a Hangya aligazgatója a megszállott területeken levő Hangya-szövetkezetek sorsát és működését ismertette, majd a

csonka ország szövetkezeteinek működéséről és problémáiról számolt be. Különösen hangsúlyozta azt a gondolatot, hogy az irányított gazdálkodásban, mint értékesítő szerv nagy jelentőségű lehet a Hangyának egész országot behálózó hatalmas szervezete.

mazza, még pedig az eladásra kínált, vagy vételre keresett holmira vonatkozó adatokat, az eladó vagy vevő olvashatóan irt nevét és pontos címét (község, házszám, utolsó posta). Ime egy-egy minta:

VENNÉK egy fehér Leghorn-tenyésztőrzset. Ajánlatokat ármegejöléssel a következő címre kérek: Nagy József, Cinkota, Árpád-utca 8.

ELADNÉK egy jó állapotban levő tengeriszártépő-gépet. Cím: Kiss Árpád, Hódmezővásárhelypuszta, u. p. Kutas.

4. Amint az adatok hozzánk beérkeznek, mi az **ELADNÉK** és **VENNÉK** című új rovatban közzétesszük és ezzel a mi szerepünk végetért. Annak tehát, akit a közlés érdekel, mert vagy eladni, vagy venni akar valamit, nem hozzánk, hanem közvetlenül a megadott címre kell írnia a továbbiak végett.

5. Ha a levelezőlap a hét keddjéig beérkezik hozzánk, úgy a közlés a kedvet követő vasárnapi számban jelenik meg, ha azonban csak kedd után érkezik, úgy ebből a számból már kimarad és csak a rákövetkező számban közölhető.

Reméljük, hogy olvasóink örömmel üdvözik új kedvezményünket és sietnek is a maguk hasznára fordítani.

Uj kedvezmény előfizetőinknek!

„Eladnék“ és „Vennék“ címen díjtalanul közvetítünk

Olvasóink részéről sokan fordulnak hozzánk utbaigazítást kérve egyfelől azért, mert eladni, másfelől pedig azért, mert venni szándékoznak valamit. Az eladók alatt ezuttal nem azokat értjük, akik termelvényeiket nagy tételben szövetkezetek, kereskedők vagy vállalatok útján szeretnék értékesíteni; a vevőkről szólva pedig nem azokra gondolunk, akik szövetkezetektől, kereskedőktől vagy vállalatoktól ilyen vagy olyan árut kívánnak vásárolni. Mi most vevők és eladók alatt azokat a falusi olvasóinkat értjük, akik egymás holmiját közvetlenül egymásnak eladnák, illetőleg egymástól megvennék. Gondolunk itt mezőgazdasági terményekre, állatokra, méhcsaládokra, kaptárakra, tenyésztárokra, keltetőgépekre, háziinyulakra, kisebb-nagyobb használt mezőgazdasági gépre és eszközre, tejjgazdasági felszerelési tárgyra, szekérre, kerékpárra, rádióra és a többi, — természetesen ingatlanra: földre és házra is — tehát olyan dolgokra, amelyek a falusi életben megtalálhatók, értéket képviselnek és tulajdonosuk valamilyen oknál fogva meg akar válni tőlük, de községében, illetőleg a környéken nem talált reá vevőt. A má-

sik oldalon pedig ott van az az ember, aki keres valamit, de sem a falujában, sem a környéken nem akad magának valóra. Mit kell tehát tennie egyiknek is, másiknak is? Szélesebb körben, több embernek kell tudtul adniok, hogy mi a szándékuk.

A **VASÁRNAP** abból a célból, hogy előfizetői számára megkönnyítse az esetenkénti és kézalatti eladást vagy vételt, továbbá, hogy kiküszöbölje a közvetítő kezét (például ingatlannál), végül, hogy újabb bizonyosságot szolgáltatasson arról, hogy az olvasóink érdekeinek szolgálása számára mindennél előbbrevaló: elhatározta, hogy **ELADNÉK** és **VENNÉK** címmel új, közvetítéssel foglalkozó rovatot nyit, melyet lapunk valamennyi tényleges előfizetője díjtalanul igénybe vehet, még pedig az alábbiak szerint:

1. Az ingyenközvetítés kedvezményében csakis előfizető részesülhet.

2. Előfizetőink többször is lehetnek ezzel a kedvezményvel, de egy bizonyos tárgyra, terményre, stb. vonatkozólag csakis egyetlen alkalommal tehetjük közzé az adatokat.

3. A hozzánk intézett levelezőlap (felesleges levelet írni) csupán a legszükségesebb tudnivalókat tartal-

SZÖVETKEZETI ÉLET

Megnyílt a harmadik szövetkezeti tanfolyam

Február hó 12-én nyílt meg a Faluszövetség nagytermében ünnepélyes külsőségek között a Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége harmadik szövetkezeti továbbképző tanfolyama.

A tanfolyamot Schandl Károly dr. elnök, az OKH alelnök-vezérigazgatója nyitotta meg, aki beszédében rámutatott arra, hogy a viszonyok a gazdasági válság napjaiban az államhatalmakat arra szorították, hogy mind erősebb beavatkozással keljenek a gyengébbek védelmére. Így született meg a gazdasági diktatura Amerikában, a tervgazdálkodás az orosz kommunista államban, a bataglia del grano (a buzaháboru) a fasiszta Olaszországban, a nemzeti szocialista gazdasági rend Németországban és végül az irányított gazdálkodás gondolata nálunk. Ebben az új gazdasági életben úgy a termelés, mint az értékesítés és a fogyasztás terén a szövetkezeti szervezkedésnek jut a legnagyobb szerep. A szövetkezeti mozgalomban nagyobb szakértelemre, több lelkiismeretességre és meszebbbenő óvatosságra van szükség, mint bármely más ágában az üzleti életnek. A népet igazi szövetkezésre

A eszegrádi téli gazdasági iskola önképző körének működő gárdája

Január hó 21-én igen szép sikerrel adta elő Lukács Istvánnak: „Az Úr keze“ című háromfelvonásos népszínművét. A kép közepén foglal helyet a rendezőség: Kerner György igazgató, dr. Janitzky Gyuláné, Szlabóczy Emil festőművész és Cseh Jenő tanár.

kell nevelni, mely sokszor áldozatok árán hozza meg a kívánt sikert, másrészt a szövetkezeti nevelt termelő és fogyasztó társadalomnak kellő tudással és szakértelemmel vezetett szövetkezeti tevékenységére kell rendelkezésére bocsátani.

A nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitóbeszéd után Antal István dr. miniszteri tanácsos, a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetője tartott előadást „Az ifjúság és a szövetkezetek” címen.

— A szövetkezeti mozgalomban működő ifjúságot — mondta — át kell hatnia annak a törhetetlenül erős meggyőződésnek, hogy a válságból új gazdasági átalakulás csak a termelési rendnek szövetkezeti alapon való át-szervezésével érhető el. A liberális kapitalista-rendszer menthetetlenül összeomlott és annak romjain egy új gazdasági rendszernek kell felépülnie, amelynek erkölcsi alapja az.

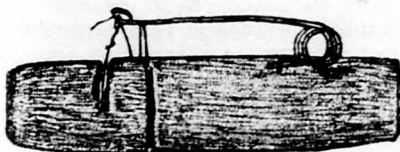
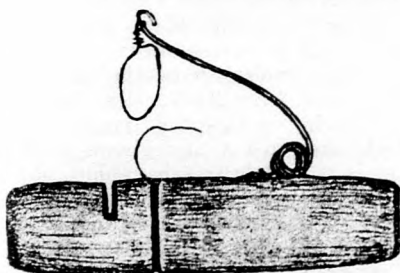
amelynek segítségével a lelki és gazdasági kulturát közös nevezőre hozhatjuk.

— A magyar szövetkezeti mozgalom az általános szövetkezeti ideálok kivül még nagy emberi, szociális és nemzeti célkitűzéseket is szolgál. Megfelelő arányosítással társadalmi és gazdasági berendezésünket és a meglévő szövetkezeti organizációk kifejlesztésével, egy megfelelő telepítési, termelői és értékesítési szövetkezeti rendszer megteremtésével és kiépítésével gondoskodni kell annak a három millió mezőgazdasági proletárnak a földbegyökereztetéséről, akiknek a sorsáról való gondoskodás az elkövetkezendő évek legnagyobb problémája lesz. A magyar szövetkezeti ifjúság tehát egy nagy nemzeti és emberi eszméért is harcol.

Antal István dr. nagyszerű előadását hosszasan megtapsolta az előkelő közönség.

Mit ábrázol ez a kép?

A VASÁRNAP harmadik pályázata

Harmadik, február hónapra szóló versenyünk fajtája a VASÁRNAP régi olvasói előtt nem ismeretlen, mert a multban többször közöltünk aláírásnélküli képet megfejtés céljából és ez a rejtvényfajta olvasóink körében nagy népszerűségnek örvendett. Reméljük, hogy most azoknak az érdeklődésük is fel fogja kelteni, akiknek számára új dolog az ilyesmi.

Harmadik versenyünk négy kérdése itt következik:

1. Mit ábrázol az aláírásnélküli kép?
2. Mire használják ezt a tárgyat?
3. Hogy kell vele bánni?
4. Hasznos holmi-e és ha igen, miért?

A pályázó munkáját lehetőleg fehér papírlapra írja, jól olvasható, tiszta írással, tintával. A pályázó írja le a kérdést (elég a kérdés száma is!) és

nyomban utána a választ, rövid, tömör és világos mondatban. A kérdések után foglaljon helyet a pályázó neve, foglalkozása, életkora és pontos címe (helység, házsám és utolsó posta).

A versenyen résztvehet bárki, díjat azonban csakis előfizető nyerhet. A legjobb válaszok beküldőit értékes mezőgazdasági szakkönyvvel fogjuk jutalmazni.

A pályamunkák beküldésének határideje:

1934. évi március hó 11-ike.

A pályázók névsorát a VASÁRNAP március hó 18-iki, a verseny eredményét pedig az április hó 8-iki számában tesszük közzé.

Kérjük olvasóinkat, hogy minél számosabban vegyenek részt tanulságos pályázatunkon.

VILÁGKRÓNIKA

A francia Daladier-kormányt a jobboldali pártok és a párisi utcán lezajlott véres tüntetések arra kényszerítették, hogy elhagyja helyét. Lebrun elnök Doumergue-t, a köztársaság volt elnökét, bizta meg kormányalakítással, aki hamarosan meg is alakította kormányát, melyben őt volt miniszterelnök foglalt helyet. Doumergue kormányát a jobboldali pártok támogatják, a baloldaliak azonban ellene foglalnak állást, mert fasiszta-kormányt tartják. Február hó 9-én este a kommunisták utcai zavargásokat rendeztek; február hó 12-én pedig egymillió munkás huszonnégy órás sztrájkot rendezett, melynek során kisebb-nagyobb zavargások fordultak elő egyrészt Párisban, másrészt néhány vidéki városban. A franciaországi politikai helyzet egyelőre tisztázatlan.

Malypetr cseh miniszterelnök legutóbbi beszédét mondták, melyben bejelentette, hogy a cseh korona jegyzésében a közeljövőben változás fog beállni, amennyiben csökkenteni fogják az értékét. Ezzel az intézkedéssel azt akarják elérni, hogy a cseh iparcikkek az olcsóbb cseh pénz révén nagyobb kelendőségre tegyenek szert a külföldön.

Gyilkos hideg Amerikában

Az Egyesült Államokat fagy söpri végig. Newyork városában a Hudson-folyót vastag jégkéreg borítja. Eddig huszonkét ember fagyott meg. A földalatti és magasvasutak vonatai ismételtlen hosszabb időre megálltak, mert a sineket fedő jégkéreg miatt a kerekek nem forogtak. A főpolgármester külön menedékházak nyitását rendelte el, hogy megóvja a nyomorgók ezreit a megfagyás veszélyétől.

**Vörösváry
mag**

**BUDAPEST, IV., Kossuth Lajos-u. 3.
Telefon: 856-27.**

**Mi csak legutóbbi évi termésű
friss magot tartunk.**

**Gazdasági-,
konyhakerti-
és virágmagvak.**

Kérje árjegyzékünket ingyen és bérmentve.

Hogy jutnak közelebb egymáshoz a városi és falusi gyermekek?

Ha mi, akik már 15—20 esztendeje elhagytuk az iskola padjait, a mai oktatási és nevelési módokat nézzük, fájó szívvel gondolunk arra: milyen kár, hogy nem ma járunk iskolába, amikor az iskolai nevelés már korántsem olyan sablonos robotmunka, amikor az iskola már nem az a dél-előtti börtön, amilyen a mi időnkben volt, hanem annyi olyan ujtítás van, ami a gyermekeket játszva, szórakoztatva neveli, amiről nekünk annak idején fogalmunk sem volt.

Már maga a *cserkészlet* is, amelynek nevelő hatását senki sem vonhatja kétségbe, a nevelés mellett olyan szórakozást is jelent a mai ifjúságnak, amiben nekünk, a régi békeidők diákjainak, sohasem volt részünk. A közelmúltban ismét olyan dolgot láttunk, ami kicsit fájdalmas érzéssel tölt el bennünket. A *Faluszövetség* egyik multkori értekezletén felmerült az a kérdés is, hogyan lehetne közelebb hozni egymáshoz a vidék és a főváros ifjúságát, hogy megszűnjék végre az a barátságtalan érzület, amellyel ez a két tábor egymással szemben viseltetik. Sörös Miklósné öméltsága, a magyar ifjúsági vöröskereszt egyik tevékeny vezetője, szót hozta a témához és bejelentette, hogy az ő egyesületük már évek óta tevékenykedik ebben az irányban. Bevezették azt, hogy a fővárosi iskolák, elemi és középiskolák egyes osztályai közösen levelezésbe lépnek valamelyik vidéki iskola hasonló osztályával. Ugy tapasztalják, hogy ez a levelezés, amely a *Magyar Ifjúsági Vöröskereszt Egylet* kezdeményezésére indult el, mind jobban kimélyül, terjed és valóban közelebb hozza a városi ifjúságot a falusihoz, a gyermekek megértik egymást, mindig találják témát, amiről egymásnak írnak és az a meggyőződésük, hogy akkor, amikor ezekből a gyermekekből felnőttek lesznek, ezek már nem fognak olyan idegenkedéssel tekinteni egymásra, mint ahogy a mai városi ember a falusit nézi, vagy olyan bizalmatlansággal, mint amilyen a mai gazda a városi ember iránt viseltetik.

Iskolás gyermekek levélváltása

Az értekezleten elhangzottak felkeltették érdeklődésünket, felkerestük tehát Sörös Miklósné öméltségét, hivatalos helyiségében, a *Magyar Ifjúsági Vöröskereszt Egylet*nél, hogy a dologról többet tudhassunk meg. A méltóságos asszony és leánya, aki mint titkárnő mellette dolgozik, a legnagyobb előzékenységgel állottak rendelkezésünkre és őszinte csodálattal néztük azt a munkát, amit ez

az egyesület minden hangos reklám nélkül évek óta kifejt.

Az az ötlet, hogy iskolás gyermekek egymással levelezzenek, Amerikából származik. Az amerikai ifjúsági vöröskereszt egyesület eredetileg azzal a céllal terjesztette ezt a gondolatot, hogy *ilyen módon a kisdíjaknak megkönnyítse, élvezetessé tegye saját hazájuk földrajzának megtanulását.* A levelezés az első időben ugyanis abban merült ki, hogy a kisdíjak leírták a saját városukat és fényképeket küldöttek róla a más városban tanuló kortársaiknak. De ez az egyirányú levelezés csakhamar kimélyült. A diákok más témát is találtak és így lett a kötelességszerű levelezésből valóságos szórakozás.

Az európai ifjúsági vöröskereszt egyesületek és közöttük a *Magyar Vöröskereszt Ifjúsági Egyesület*, átvette ezt a gondolatot és továbbfejlesztette. *Ma már élénk levelezés folyik budapesti, vagy vidéki elemi és középiskolák egyes osztályai és külföldi iskolák hasonló osztályai között, de levelezésben állnak a budapesti iskolák a magyar vidék iskoláival is.*

A magyar és külföldi iskolák közötti levelezésnek magyar propagandahatásáról nem kell vitatkoznunk. Alkalmunk volt látni a *csornai* polgári fiúiskolának egy angol iskolához intézett levelét és az ahhoz mellékelte fényképes és rajzos albumot is. Hivatalosan politikát nem szabad az ilyen levelezésekbe belekeverni, még pedig annál kevésbé, mert a leveleket a vöröskereszt egyletek *párisi irodája* utján továbbítják. A csornai iskola kisdíkjainak mégis sikerült revizionista propagandát belecsempészniük az albumjukba, még pedig oly ügyesen, hogy az *album eljuthatott rendeltetési helyére, Angliába.* Nem irnak a gyerekek egy szót sem a békerevizióról, de elküldték az albumban a régi Magyarország térképét és a mai Magyarországot is, elküldték egyik revizionista plakátunk kicsinyített képét: a keresztrefeszített Magyarországot.

Szeretetsomagok, tejakciók

Budapest és a vidék között a barátság már tul van a levelezésen. Például *karácsony táján a pesti iskolákban apró szeretetsomagokat szoktak*

készíteni, — ruhák vannak benne, cipők, meg egy kis csokoládé is akad — s ezeket a csomagokat elküldik a legszegényebb tanyai iskolákba, hogy ott osszák ki a vidék nélkülözö gyermekei között. A hálálkodó levelek százaik köszönik meg ezeket a csomagocskákat.

A vidék iskolái pedig egész komoly mezőgazdasági akciókat és jótékonyági akciókat szerveznek és visznek véghez. A fátlan Alföldön például ahol az iskola kertjében eddig egyetlen fácska sem volt, az iskola *facsemetéket kap, a gyermekek elültetik a csemetéket, ápolják, gondozzák a fiatal fácskákat és remélni lehet, hogy talán nem is oly sokára ezek a befásított iskolakertek adják meg majd a döntő lökést és a jó példát az Alföld befásításához.*

Máshelyütt tejakciót szerveznek a gyermekek az iskolában. Apró összekuporgatott filléreikből közösen vásárolják meg azt a tejet, ami az egész iskola délelőtti uzsonája lesz és természetesen, hogy ebből a tejből azoknak a gyermekeknek is jut, akik, sajnos, egy fillérrel sem tudnak hozzájárulni az akció fenntartásához.

Kevés a helyünk ahhoz, hogy azt a sok kedves és értékes ötletet, vonást, ami a gyermekek munkájában feltűnik, mind felemlítsük. De kalapot kell emelni a tanári és tanítói kar előtt, amelynek a mai viszonyok között is van ideje és szive ahhoz, hogy a kis magyaroknak a nevelését az iskolai tantárgyakon tul is ilyen ügyes és sikeres módon végezze. Elismeréssel kell adóznunk a *Magyar Ifjúsági Vöröskeresztnek is, amely ezt az életrevaló ötletet hozzánk átplántálta, propagálja és a megvalósítását még ma is központilag tevékenyen irányítja.*

(J. J.)

T. ELŐFIZETŐINKHEZ!

Tisztelettel kérjük azokat az igen tisztelt Előfizetőinket, akiknek előfizetése február hó 28-án lejár, hogy a csatolt befizetési lap felhasználásával az előfizetési díjat szíveskedjék beküldeni, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DIJAINK:

Negyedévre	1 P
Félévre	2 P
Egész évre	4 P

Mutatványszámot levelezőlapkérésre készséggel indítunk. Ajándéknaptárunkat minden ujonnan belépő előfizetőnek is megküldjük.

A VASÁRNAP kiadóhivatala,
Budapest, V., Báthory-utca 24.

**1100-es
cséplőgép,**
5 éves Fordson-traktossal,
ekével, tárcsás boronával,
vagy anélkül eladó.
Cím: Molnár Elek, Gyál-
puszta, (Pestmegye).

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

Melegágy készítése

Manapság az a gazda boldogul leginkább, akinek nem tömegtermelésben merül ki a munkája, hanem iparkodik különleges piaci terményeket előállítani. Ilyen különlegességek az úgynevezett *primörök*, azaz az olyan piaci termékek, melyek korábban jelennek meg a piacon, mint a szokásos termelés terméke.

A szabadföldi termelést április előtt alig kezdhetjük, mert hiszen a szabad levegőn nincs olyan meleg, mely a növényeket fejlődésre ingerelné. Ezért építjük a melegágyakat, hogy abban már februárban elkezdheszük a vetést, a palántanevelést s ebből bizonyos fejlettségben viheszük át a növényeket a szabadföldre akkor, mikor a szabad lég időjárás viszonyai is megfelelőek lesznek.

A melegágyak legjobb fűtőanyagai tudvalegőleg a heves trágyák, így a lótrágya és a juhtrágya.

A földet kiássuk a melegágyi keretek ismert nagysága szerint. A szögletes gödörbe belerázzuk a trágyát, még pedig az esetleges frissebbet a régebbivel, a szalmát az érettebbel. A trágyát berakáskor nem kell lesulykolni, csak egyenletesen belerázní és a villával leveregetni. Ha januárban készítünk melegágyat, akkor a trágyaréteg 70—80 cm. vastag legyen, mert nagy hidegeket kell ellen-súlyozni, míg márciusban már elég egy jó arasznyi is, mert nagy már akkor a napnak ereje. Növénye is válogatja, pl. a retek alá sekélyebb, uborka alá vastagabb trágyaréteg kell.

Erre a gödörre tesszük a deszka-keretet, megöntözzük a trágyát vízzel, a keretre illesztjük az ablakokat és a keretet körülrakjuk száraz trágyával.

Öt-hat nap múlva az ágyak bemelegszenek. Ekkor levesszük az ablakokat és egyenletesen letiporjuk, letáposzuk a trágyát. Majd reáhordunk átrostált, jól trágyázott kerti földet.

Mikor a földet beraktuk a keretekbe, akkor a melegágy még nem alkalmas a magvetésre. Jónéhány napot kell várni, míg a föld átmelegszik, a trágyából kiszálló káros gázok elillannak és a gyommagvak kicsíráznak. Ekkor jól átkapáljuk a földet és bevetjük a magokat.

A csirke és a tyuk hízalása

A csirkék, illetőleg a tyukok többféle minőségben kerülnek fogyasztásra. Így a 7—8 hetes csirke mint *rántanivaló* kerül piacra, a 3—4 hónapos csirkét már *sütnivaló*-nak jelzik; a *kappant* 6—8 hónapos korban

szokták levágni. *Levestyuk* alatt értünk minden levágott tyukot, mely már életében tojásokat is rakott.

Ha rántanivaló csirkéket akarunk nevelni, akkor a kikelt csirkéknek a 3-ik napon szórjunk minden két órában váltogatva zabkását, pohánkását, zuzott búzát, rizstörmeléket vagy köleskását. Az 5-ik napon már lágykeveréket készítünk számukra: gyenge zöldséget keverünk össze, száraz buzakenyér morzsáival, tejbe ütött tojással, továbbá halliszttal és csontdarával. Ettől kezdve felváltva kétóránként szemes eleséggel és e lágykeverékekkel etetjük a csirkéket. A 2-ik héten már a lágykeverék gabonadarák (pohánka-, buza-, zab-, árpa-, tengeridara), lefölezött tej, zöldség, halliszt, csontdara keverékéből álljon. A 2-ik héttől kezdve az etetést 3 óránként eszközöljük; az első etetés reggel 6 órakor, a legutolsó este 10 órakor legyen. A 3-ik héten a tej helyett már aludttej, a darafélék mellett korpa is szerepelhet, a szemes takarmányba pedig aprószemű búzát is keverhetünk. A 4-ik héten a lágykeverékbe párolt és zuzott burgonya jön, a szemes keverékbe pedig egész gabonamagvak is adhatók. Ha a csirkék az udvaron is találnak némi eleséget (zöld fű, rovarok, stb.), akkor a 4-ik héttől kezdve naponta csak háromszor etessük őket; reggel és délben adjunk lágyeleséget, este pedig szemeset. A lágyeleség utján elégtétő ki a csirkék ásványi anyagszükséglete 3 százalék mész (iszapolt

kréta), némi kötörmelék és faszendarabkák bekeverésével.

Ha már a csirkék kitollasodtak, akkor két hétre zárjuk őket sötétebb helyiségbe és itt naponta háromszor adjunk eléjük tejbe kevert árpa-, zab-, tengeri- és pohánkadarát. Szemes eleség már nem szükséges. Lakóhelyük csak az etetés idején legyen világos.

A sütni való csirkék és a levestyukok kellő kondícióját is legkönnyebben úgy érjük el, hogy két, legfeljebb három hétre sötétebb helyiségbe zárjuk őket s itt naponta háromszor tejcsodakeveréket (tejbe kevert árpa-, zab-, tengeridara, borsóliszt, halliszt, párolt burgonya) adunk eléjük, hogy abból annyit egyenek, amennyit tudnak. E keverékhez adjunk némi sót is.

Apró jó tanácsok

A magtári készletek rendes forgatására a kellő szellőzés szempontjából van szükség garmadáinknak. A gabonafélék érése ugyanis nem fejeződött be az aratással és csépléssel, mert azok a garmadában is utánérési folyamatnak vannak alávetve s igen jelentékeny vegyi átalakuláson mennek át; ha tehát nem kezeljük azokat ama kívánalmaknak megfelelően, amit ezek a vegyi átalakulások megkövetelnek, könnyen el is ronthatjuk készleteink minőségét. Így bebizonyított tény, hogy a buza sikértartalma a téli hónapokban a jól kezelt, rendes időben megforgatott készleteknél rendszerint magasabb, mint közvetlenül cséplés után, ugyanez áll a siker minőségére is. Ez a száradás és más vegyi folyamatok folytán áll elő. Gyakori a panasz, hogy a piacra sok üszögös, csírá, dohos buza kerül. Már pedig, ha a gazda a vetőmagot nem csávazza üszög ellen, a betakarításnál és magtári kezelésnél nem jár el kellő gondtal, ne esodálkozzunk, hogy a híres magyar buza is nehezen értékesíthető.

M. Kir. Növénytermelési Hivatal

Budapest, V. ker., Kossuth Lajos-tér 11. szám

A tavaszi vetőmag-idény alatt forgalomba hoz kis és nagy tételekben:

Mezőhegyesről

nemesített Sz. zab

nemesített F. kender

nemesített F. rostlen

Kompoltáról

nemesített F. zab

nemesített F. lófogu tengeri

Kaposvárról

nemesített Sz. olajlen

nemesített F. rostlen

vetőmagvakat.

Bővebb felvilágosítást fenti hivatal adhat.

HETI TEREFERE

Ki ugrik nagyobb?

Veszedelemes kutyaszoritóba jutott a világ. Embere is, nemzete is lassan, mindahány. Már kivétel se akad. Ugrotat a baj elképzelhetetlen akadályokon át mindenkit, csak kapaszkodni tudjon és lábikráival bírja. Még jó, aki a lécz közé nem szorul, mint a vergődő kutya, vagy a pocsolya közepére nem tottyan, gyengén lévén az ugráshoz való szuflája.

Lámcsak a francia is. Páris, a világ fővárosa. A gyönyörök Eldorádója, ahová ugy dölt az arany, mint fésületlen kuvaszba a bolha. Most nemzeti egységet sürget s a nadrágtalanok éppen úgy emelik a barikádokat, mint a nagy forradalmak előtt.

Ej, ej! Dörzsöli szemét a szegény csonka hazába rekedt tehetetlen falusi magyar ember. Mégis csak cirksusz ez...

— Bizony az, a fészkes bele! — bölöget keserűen Darab Tóni.

— Nem is más! — erősítik többen.

Csak a nemzetes ur mosolyog és piszkálja élvezettel a pipáját a nikkal szurkálással.

— Tudtam, hogy ideérünk, — mondja egykedvűen. — A régi történet megismétlődik. Új nincsen a nap alatt.

— Mi az a régi történet, nemzetes uram? — érdeklődik Tóth József, a bíró.

— Elmondom, fiaim, bár igen régi eset, még a delizsánc világban történt, amikor vonatnak híre-hamva se volt. Magam is úgy olvastam egy akkorból való francia könyvből. Hogy egy francia grófi pár utazott a postakocsival Olaszországból Páris felé. Hosszu és unalmas ut volt az abban az időben. És rázós, egyhangu alkalmatosság a delizsánc. A fiatal és szép grófi pár is alig várta már az ut végét. Rajtuk kívül egy utas volt még, valami rettentő kövér, unalmas arcu ember, aki szintén Olaszországból jött és Párisba utazott, de az egész uton egy szót se szólt. A fiatalok azért jót mulattak az esetlen kövérségén.

Az egyik állomáson, ahol lovakat váltottak, leszálltak a fiatalok s lomhán lekecmergett az öreg is.

A gróf, hogy mozogjon, valami árkot ugrott át. Felesége nézte s a zsirosbödön is oda-oda pislogott.

— Átugorná-e, uram, ezi az árkot? — fordult hozzá a gróf.

— Még nem próbáltam, — volt az egyhangu válasz.

— Egy üveg pezsgő, ha átugorja!

S a szép grófnő is finom gunnyal mosolygott. A kövér bölöngött:

— Áll a fogadás!

Azzal néhány lomha és esetlen mozdulatot tett és félőlével tovább ugrott,

mint a gróf.

— Mégegyszer! — ugrott a gróf.

— Nem bánom! — bölöngött a gömböc és most még nagyobb ugrott.

No, nem is volt nyugta Párisig. Ahány lóváltás, minden árktól és kerítést átugrottak. A gróf majd megszokta az erőlködésben, a pezsgő nem furdalta, de a felsülés bántotta és győzni akart mindenáron.

A nagy lomha ember pedig alig ment pár lépésnyire a céltől, csak egyet-kettőt mozdult s úgy repült át az akadályon, mintha szárnya lett volna. Mindig jóval messzebbre, vagy magasabban, mint a gróf.

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

A főzőláda

A főzőláda használatával sok időt, fáradságot és tüzelőanyagot takarít meg a háziasszony és józú ételt adhat családjának akkor is, ha idejének nagyrésztét más munkának szenteli, mert az étel elkészítése után sem a tüzeléssel, sem kavargatással nem kell törődnie.

Az üzletben vásárolható főzőláda rendszerint kettős falu, jól záródó szekrényke, melynek belsejében több, egymás tetejére állított fazék vagy lábas van elhelyezve. Az ételeket a tűzhelyen „előfőzzük”; a húst, hüvelyest 25—30 pernyi forralás után, rizst, burgonyát csak egyszer felforralva behelyezzük a főzőládába, ahol az a saját gőzében puhára fő s félnapig is meleg marad.

Ilyen főzőládát házilag is készíthetünk. Megfelelő nagyságu, erős, tiszta, jól záródó ládát szerzünk be, melynek réseit papirossal beragasztjuk és a ládát szénával megtöltjük. Az aljára annyi szénát teszünk, hogy jól leverve körülbelül 10 cm magas réteg legyen. Erre állítjuk a fazekakat vagy lábasokat s a köztük levő hézagokat szénával keményen kitöltjük, úgy, hogy ha a fazekat kivesszük, helye változatlanul megmaradjon. A fazekak között legalább hat centiméteres szénával kitöltött hely legyen s fölöttük is maradjon annyi üres tér a ládában, hogy ott egy hat centiméter vastagságu, fagyapottal töltött párna elférhessen. A párnára mosható huzatot is készítünk, hogy mindig tiszta legyen. A ládában el-

Amikor Párisba értek, a grófi pár nagy érdeklődéssel és szeretettel bucsuzott el a hallgatag embertől. Még a kastélyukba is meghívták, hogy látogassa meg őket.

Akkor a kövér ember is megszólalt:

— Nagyon köszönöm, gróf ur, hogy utközben olyan jól mulattattott. Alex vagyok, a párisi nagy cirksusz bohóca. Legyen szerencsém, az előadáson...

A megnyult arcu grófi pár persze most még jobban mulatott.

Mint ahogy az emberek is nevetnek a nemzetes ur elbeszélésén, aki még ennyit told hozzá:

— Hogy a franciák is ugranak már, csoda az? Az egész világ cirksusz most. Ott igen gyakran előfordul, hogy a legkövérebb ugrik — legnagyobbat.

Mézes János.

helyezett edények lehetőleg egyenlő magasságuak legyenek és fedjük jól zárjon.

Az ételeket előfőzésnél kell sózni és fűszerezni, csak az ecetet tegyük belé tálalás előtt. Az étel az edénynek legalább háromnegyed részét töltse meg, mert ha kevés van a fazékban, hamar kihül és nem fő meg. Ha a fazekak közül valamelyikbe nem teszünk ételt, azt forró vízzel töltjük meg. A fazekak elhelyezése után aztán a ládát gyorsan fedjük be. előbb a párnával, majd a fedelét is zárjuk le. Kinyitni csak tálaláskor szabad.

A főzőládának legfőbb előnye, hogy benne az étel izletesebbé, könnyebben emészthetővé válik, nem fut ki, nem ég oda, zamátját megőrzi; emellett igen sok tüzelőanyagot takarít meg, mert olyan ételekhez, melyek elkészítéséhez a tűzhelyen négy-öt órai tüzelés volna különben szükséges, félórai előfőzés elegendő. Különösen a hüvelyesek, marhahús, leves, gulyás, pörkölt készíthetők el vele izletesen.

A ládát száraz, tiszta helyen tartuk és minden főzés után jól szellőztessük ki, mert különben a fűszerebb ételek izét, szagát magába veszi s azt a következő napon főzött ételekben is érezni fogjuk. A fazekak körül elhelyezett töltelék s a fedőpárna tartalmát időről-időre meg kell ujítani.

Ételreceptek

(Válasz: B. P., Szegedtanja levelére.)

Dobostorta. 4 tojássárgáját 7 deka cukorral habosra keverünk, hozzáadunk 7 deka lisztet és 4 tojás kemény habját. Ebből a masszából 7—8 világos, kerek lapot sütünk, vajjal megkent bádogon. Krém: 2 tojást 13 deka vaníliás cukorral habústban megfőzünk, 7 deka, tejjel át-dörzsölt esokoládát teszünk hozzá és összekeverjük, majd egynegyed kiló teavajjal habosra keverünk, a kihűlt krémet

Részvényeket,

bármilyen értékpapírt, kényszer- és hadikölcsönt napi áron vásárol **Barna-bank**, V. Nádor-utca 26.

apránként hozzáadjuk és egyenként megtöltjük a lapokat. A tetejét karamellel vonjuk be, úgy, hogy a tortalapot a bádogon hagyjuk, 10 deka kockacukorból víz nélkül világos karamelt készítünk, azt hirtelen a lapra töltjük s elsimitjük.

Virstlikészítés. Egy kiló marhafelsált fakalapáccsal széjjelzuzunk és összegyurjuk negyedkilós apróra vágott fehér sós szalonnával, majd kávéskanálnyi törött borsot adunk hozzá. Két cikk foghagymát széjjelzuzunk, pohár vízbe tesszük azután ezt a vizet szítán átiszúrjuk a szalonnás megszózott husba s azzal együtt jól összegyurjuk. A hentestől vásárolt megtisztított juhbelet a kolbásztöltő vékonyabbik csővébe huzzuk és megtöltjük a hussal. Minden arasz után megcsavarjuk párszor a belet, s ha a hust mind feltöltöttük, kössük be a virstli végét cérnával, tegyük félóra ra füstre, főzzük meg és reszelt tormával adjuk asztalra.

Diós pite. 20 deka lisztet 8 deka cukorral, kevés citromhéjjal, 18 deka vajjal s egy tojással összegyurunk. A tésztát vékonyra nyújtva, sütőlemezre tesszük s pihentetjük, míg elkészül a felső része. 4 tojás sárgáját egy kis evőkanál rummal és 20 deka cukorral habosra keverünk, hozzáadjuk a 4 tojás habját és 22 deka darált diót. Ezt a keveréket a vajas tésztára felkenjük és lassu tűznél megsütjük.

SZIVÁRVÁNY

Bolond szokás

A választások közeledése hírére megérkezett az első fecske. Az állt az újságban, hogy valahol ott fent, Csonka-Magyarország északi megyéiben valamiféle főispáni installáció alkalmával úgy összeharagudtak a megyei urak, hogy még pofozkodtak is.

Mikor Péter, az öreg kiérdemesült népfőlkelő huszár elolvasta a hirt, letette az újságot, mert hát ez nem olyan semmi dolog, hogy csak úgy egyszerűen napirendre lehetne térni fölötte. Ezt meg kell vitatni.

Hát meg is vitatták. Az egyik ennek a pártján volt, a másik meg amannak adott igazat.

András, a nyugalmazott bakter, a községi pártállást követve, egész életében függetlenségi politikát folytatott, amit a maga esze szerint úgy magyarázott, hogy egy pártálláshoz sem kötötte le magát, hanem független volt mindenkitől. Most sem hajlott egyik véleményhez sem, hanem a vitatkozó csoportok fölé emelkedett, a maga természetes esze után indult és megszólalt:

— Most mi lesz azokkal a verekedő urakkal?

Péter, a volt népfőlkelő, háboruskodó idejében sokat hallott a párbafozásról, hát megfelelt a kérdésre:

— Kardra mennek. Megverekszenek.

— Megint?

— Hát persze.

András megcsóválta a fejét:

— Bolondok azok az urak! — mondta nagyon lekicsinyelve.

Péter mosolygott:

— Miért volnának?

— Egyszer már összepofozkodtak. Az nem volt nekik elég!

Utlevél

A trianoni úgynevezett „határvonal” jött, kacskaringózott, aztán becsapott a faluba és ketté vágta, mint a mosónő a madzag közé fogott szappant. Éppen a falu közepén futott keresztül a vonal. Ami alul esett, az Magyarország maradt, ami felül került, azt Csehszlovákiának keresztelték el. Kardos Péter háza a vonal fölé került.

Ez a határvonal legrosszabbkor jött. Kis Mihály ugyanis a hónap közepére ígérte neki a malac árát s most aztán pénzesztül együtt „külföldre” sodorta a bolond vonal, mert hogy a háza Magyarországnak maradt, Kardos Péter törte a fejét, hogy mit csináljon.

Végre gondolt egyet és beállított a cseh parancsnoksághoz és előadta kérését:

— Utlevelet kérek.

— Hová?

— Magyarországra.

Az irnok ránézett:

— Ebből nem értek semmit, — szolt — Magyarországnagy, ha kicsire szabták is. Ismét ránézett a magyarra:

— Budapestre akar menni?

A sok haszontalan kérdésre Kardos megmérgekedett:

— Az öreg ördögöt Budapestre! — fakadt ki dühösen, aztán kimutatott az ablakon — oda a negyedik szomszédba, a Kis Mihályhoz, hogy megkérjem tőle a malac árát.

NYÁRY ANDOR.

H I R E K

Ne türjük tovább!

*Ne szálljon dal, csak fájdalmas sóhaj,
Mi sorsom üzi s kergeti lelkem!
Ne csendüljön fel ajkamon nóta,
Álmatlan éjjelek jajja zengjen!*

*Zengjen Kárpátoktól Adriáig,
Riadót fujva, mint egykoron rég!
Gyuljon fel e szent sóhaj mindenütt,
Pusztító lánggal, mint lelkemben ég!*

*Ne türjük tovább Trianon átkát!
Legyünk egyek e szent akarásban.
Ne türjük, hogy rablócsorda járjon
E vérrel szerzett drága hazában!*

*Ne türjük, hogy Kolozsvár utcáján
Letépjék a háromszínű zászlót!
Ne türjük, hogy Kassán és Pozsonyban
Eltiltsák a zenazetes magyar szót!*

*Ne türjük a fajtánk pusztítását!
Bilincsekből kovácsoljunk kardot.
Ne legyen most gyáva egysé köztünk!
Kezdjük meg e szent szabadságharcot!*

Irtá: IFJ. CSIKÁNY SÁNDOR
(Kosd.)

Csörgy Titusz tiszteletbeli doktor. A Kormányzó Ur a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére megengedte, hogy Csörgy Titusz kísérletügyi főigazgatói címmel felruházott mezőgazdasági kísérletügyi igazgató, a magyar királyi Madártani Intézet igazgatója, értékes tudományos munkásságának elismeréséül: a debreceni magyar királyi tudományegyetemen a bölcsészettudományok tiszteletbeli doktorává avattassék.

Kép a párisi véres utcai zavargásokról.
Összetört padok és lámpák, mint barikádok a Szajna egyik hidján

PÁSZTORTÜZ

Egy öreg holland ur levele ...

Egy nagyon, de nagyon kedves öreg atyai jóbarátom él nekem itt a pestvidéki falunkban. Az óriástermetű, egykor oly daliás öreg ur hófehér nagy, széles szakállával, mint-hacsak a karácsonyi mesék áldástosztó, jóságos Szent Mikulás püspöke lenne ... Nagy barna szeméből ma is gyakran ifjúkori pajzán, derűs, hamiskás kedély csillan felénk. Mi becézgetésből, kedveskedően úgy hívjuk, hogy „nagyapó“ ... Világlátott, tapasztalt, nagyműveltségű, bölcsen ítélő öreg ur, ami kedves Fischer P. Viktor Géza bátyánk, a magyar orvos műszerész művészetnek és különleges orvos tudományának ez a — szakmájában — mondhatni — világ-hírű mestere. A sebész-orvosok részére feltalált híres sebészeti műszereit máiglan világszerte használják. Édesapjával, a néhai kiváló, híres Fischer Péter, pesti belvárosi orvosi műszerésszel tengersok ezer bénán, nyomorékon segítettek.

Maga a „nagyapó“, az uttörő mester azonban, rákosszentmihályi kertes házában már teljesen félrevonulva, az emlékeinek él egyedül. Itt keresik fel leveleikkel külföldön élő régi öreg barátja is; mostan, 75-ik születési napja alkalmából is sok külföldi barátja felkereste levélbelileg a magyarországi „kedves öreg barátot.“ Az egyiknek, az Utrechttben élő hollandi kiváló orvosi-műszerész gyárosnak, Martin Loth-nak, a levelet elkértem és a nyilvánosságra érdekes részét itt közlöm, s a legvégén majd azt is megmondom, hogy miért? ...

— „Kedves öreg barátom! — írja meghatón a már évtizedek óta nem látott holland öreg ur. — Bár, mi már régen nem hallottunk egymásról, én emlékezetemben változatlanul frissen megőriztem az együtt átélt órák emlékeit. A mi életünk alkonya immár elérkezett, s hiába reménykedem, hogy mi még valaha látjuk egymást. Ujabb nemzedék nőtt fel, s ez a világ rendje, hogy helyet adjunk nekik. Ezek az új-idők minden bizonyonnyal kevesebb gondot, több örömet is hozhattak volna; de mit tehetünk, amikor az egész világ csupajaj és baj! Mi, öregek, többé jobbat igazán már nem is várhatunk. Mégis reményelem, kedves Viktorom, hogy jól vagy, hiszen minékünk, öreg embereknek, végeredményben nincsenek már igényeink. Am nyitott szemmel mégiscsak azt látjuk, hogy mindennütt nagy a nyomor. A Te hazádnak meg éppenséggel sok kijutott, mindamelllett nálunk sem fenéki tejfel, sőt! ... A kereskedelem és a hajózás a tönk szélén, aminek következtében gyarmataink pusztulnak. Semmi export nincsen, az országok vásárlóereje mindenfelé lecsökkent és minden országot a tönkrementés

fenyeget. Nem is következik addig javulás, míg a népek meg nem értik egymást, ezt illetőleg pedig aggasztók a körülmények. Németországban még sokáig nem lesz megnyugvás, hiszen az az áldatlan Versailles-i „békekötés“ állandóan erősebben és erősebben szítja a vak gyűlölködést, s megegyezés nélkül ismét csak egy új háborúra készülődnek a népek, — ezt azonban talán mi már többé nem éljük meg!

Eddig a levél! Ez a bölcs öreg hollandi ember a barátságból, a szeretetből, a világhelyzet megítéléséből imhol példát mutat nekünk is. Másrészt, ha egy volt semleges, kincses ország kiváló fia is így festi a helyzetet, ideje lenne minden jobb érzésű európai népek és embernek magába szállani; mert ha a hur tovább feszül, csak a fehér emberiség általános pusztulása és lezülése következhet most már!

MÓRICZ PÁL

Móra Ferenc temetése. Szombaton, február hó 10-én temették el Szegeden Móra Ferencet, az elhunyt kiváló író, akinek érdemeit lapunk más helyén méltatjuk. Az országos jelentőségű temetés a kormány, Szeged és Kiskunfélegyháza városok, az irodalmi társulatok, az ujságírók, a szegedi tudományegyetem s a társadalmi egyesületek is képviseltették magukat. Móra Ferencet a szegedi belvárosi temetőben diszírhelyre temették. Kérdés azonban, hogy a kiváló író teteme ott marad-e, mert szülővárosa, Kiskunfélegyháza, is kifejezte már polgármestere útján azt az óhaját, hogy Móra Ferencet a saját halottjának tekintsi. A nemes és kegyeletes vetélkedés fölött egyelőre nem történt döntés.

A Magyar Ifjusági Vöröskereszt irodalmi pályázata. A Magyar Ifjusági Vöröskereszt című folyóirat irodalmi pályázatát hirdet szindarabra, elbeszélésre és költeményre, amelynek tárgya kifejezésre juttatja a mozgalom egészségvédelmi, társadalomsegítő munkáját, tagjainak öntudatos és hősies küzdelmét. A szindarab-pályázat első díja 100 pengő, a második díj 50 pengő, az elbeszélés-pályázat első díja 50 pengő, a második 25 pengő, a költemény-pályázat első díja 30, a második díj 20 pengő. A pályázatokat jelíggel levéllel Angyalné Lőrinczy Erzsébet címére kell beküldeni (Budapest, VIII., Baross-utca 15.) március 31-iki határidővel. Az eredményt június 1-én hirdetik ki.

Olvasóink szíves figyelmét felhívjuk a lapunk január hó 28-iki számához csatolt Vörösvári és Társa magkereskedő cég szíves felhívására, amelyen egy levelező lap található. Ha meg akarja kapni ingyen és bérmentve a most megjelent nagy képes magárjegyzéket, vágja le a levelezőlapot és adja postára, mert mindenki, aki azt beküldi, magrendelésnél kedvezményben részesül.

Egy téli gazdasági iskola hallgatója és a VASÁRNAP. A következő sorokat hozta számunkra a posta:

Tekintetes Szerkesztőség!

Mély tisztelettel üdvözlöm a Vasárnap valamennyi szerkesztőjét és munkatársát. Először van módom üdvözölni Önöket. Én itt, az iskolában ismerem meg a Vasárnap-ot. Azóta jóleső érzéssel várom megjelenését, hogy minél előbb olvashassam. Minden egyes betűje odavonzódik a kiscgazda szívéhez. A boldogulni vágyó kiscgazda tanulhat belőle, mert bőven tartalmaz gazdasági dolgokat. Szakszerű tanácsokkal látja el minden egyes olvasóját. Végtelenül örvendek, hogy én is megismerhettem a Vasárnap-ot. Törekvésem, hogyha az iskolából hazakerülök kis falumba: Mányra, minden egyes gazdatársammal megismeressem a Vasárnap-ot és annak áldásos munkáját. Hazafias üdvözléssel:

Székesfehérvár, 1934 február 9.

Ifj. Csörgei István,
téli gazdasági iskolai tanuló.

Hálás szívvel közöljük fiatal gazdátársunk elismerő sorait, mint munkánk jutalmát. Bizonyosak vagyunk benne, hogy ígéretét, Mány községbe hazatérve, be is fogja váltani!

A csanádi püspök díszdoktor. Diszes ünnepség keretében avatta az elmúlt héten a szegedi Ferenc József Tudományegyetem moóri Glattfelder Gyula csanádi megyéspüspököt a jogtudományok díszdoktorává. Az egyetem auláját zsufolásig megtöltötte az előkelő közönség. A megjelentek között ott volt Szily Kálmán a kultuszminisztérium képviselőjében, Angyal Pál rektor a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem képviselőjében, Dambrowszky Imre jogkari dékán a pécsi egyetem részéről, vitéz Suvoy Kálmán altábornagy, vegyes dandárparancsnok a tisztikar élén, Baranyi Tibor főispán és Pálffy József helyettes polgármester Szeged város képviselőjében. Az egyetem tanács elén Székely Tibor rektor a Magyar Hiszekegy elmondásával nyitotta meg az ünnepi díszülést. Heller Erik jogkari dékán ismertette a kar átiratát Glattfelder püspök díszdoktori ajánlásáról. Ezután Glattfelder püspök esküt tett, majd az egyetemi tanács kézfogással díszdoktorrá avatta őt. A püspök megindulva mondott köszönetet a kiténtetésért.

Hazatérés a tizenkilencéves fogásból. Bicskére most érkezett meg tizenkilencévi orosz rabtság után Szabó Gábor volt 69-es baka, aki 1915-ben került orosz fogságba. Vele jött orosz felesége is, aki egy orosz pápa leánya és foglalkozására tanító nő volt. Szabó Gábor minden pénz nélkül érkezett. Megható volt az az áldozatkészség, amellyel a bicskei frontharcosok a szegény bajtársnak segítségére siettek: huszonnégy óra alatt 260 pengő készpénzt, 374 kilogramm lisztet, 179 kiló babot, 5 mázsa gabonát, zsírt, szalonnat, tojást gyűjtöttek neki és tüzelővel is elláták.

Hó...

Zokog a szél a havas fákon,
Csillog a hó fagyos tájon...
Csillog-villog a zuzmára,
Mintha mind-mind gyémánt volna...

Mintha mind-mind gyémánt volna,
Aranyporral vegyest szórva...
Aranyporral, smaragd kövel,
Tükörszínű igazgyönggyel...

Ó, mily pazar, milyen drága,
Tán angyalok pelyfátyla.
Tán angyalok pelyfátyla.
Hulló csillag nyoszolyája.

Irtta: TÁOR ISTVÁN (Csepel.)

A legkisebb háziasszony a mosóteknő előtt.

Az Adóügyi Kiskaté 1934. című könyv, amely az összes ma érvényben lévő köztartozásokat, az adófelmondási, adóbevallási, végrehajtási, az adótörlesztési jogszabályokat s az adóeselés és jövedéki büntetőjogra vonatkozó rendelkezéseket ismerteti, most jelent meg Szepesy Mihály dr. és Kovács Jenő dr. összeállításában. A nélkülözhetetlen könyvecske ára 1.50 pengő és 20 fillér portóköltség előzetes bekielése mellett kiadóhivatalunkban kapható.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Valószínű-e a postabetéket valamikor? 2. Milyen erdei, vagy gyümölcsfát lehet ültetni olyan földre, ahol 30—40 cm között fekszik a föld, alul pedig folyókavicsos a talajrétegzés? 3. Mivel lehet védekezni a tyúkokban felépő tyuktetű és a tyuktetűnél nagyobb piros féreg ellen? (Özv. p. H. Gy., Pusztasamorja.) — **Felelet:** 1. Nem. 2. Az ilyen sekély talajokra bármilyen gyümölcsfajnak csak törpefajtákat tanácsos ültetni. 3. A tyuktetű (óvantag, cseréptetű) irtása, mint már többször megírtuk, csak légmentesen elzárható ólakban, kénnel való füstölés (1 m³ levegőre 50 gr) útján vezethet eredményre (mint az emberi lakásokban a ciánózás). Egyéb óltisztogatás hatástalan, mert a fertőtlenítő folyadék vagy por el se jut a fal- vagy deszkarepedések mélyen rejtőző atkákhöz. Ha az ől nem túrtértes, legjobb szétszedni s a repedezett deszkákat, léceket elégetni. Az akácfa való ojtásról irt mondatának értelmét nem tudjuk megállapítani, mert egyes szavak olvashatatlanok.

Kérdés: Egreshokraimát minden éven ellepi a penész, hogyan védekezem ellene? (P. A., Derecske.) — **Felelet:** Őszszel, a lombhullás után a beteg hajtásokat le kell vágni és el kell égetni. A földre hullott leveleket is el kell égetni. A tél vége felé meg kell a bokrokat permetezni 2%-os szulfaroldattal. Tavasszal pedig, virágzás előtt és után be kell szórni a bokrot rézkénporral vagy permetezni fél százalékos szulfaroldattal.

Kérdés: Tehenem állandóan a jászol deszkáját rágja, mit tegyek, hogy erről leszokjék? (Földesi Nagykaszinó.) — **Felelet:** Mi arra gondolunk, hogy a vitamínhiány okozza a deszkarágást. Ezért adjon neki 1—2 kg lucernaszénát. Valószínű azonban, hogy most már a megszokás rabja, ezért legjobb lesz büzös anyaggal bekenni a süvegét, vagy 2—3 hónapig (jászol nélkül) a földről etetni a szalaktakarmányt és vederből az abrakot (a hollandusok marháikat így etetik); talán így leszokik a deszkarágásról.

Kérdés: Tavasszal vetésre kerülő lucernát milyen műtrágyával együtt ajánlatos vetni, hogy eredményesebb termést remélhessünk és ha nem lehet a maggal együtt a műtrágyát átszórni, úgy mikor célszerű? Hol szerezhető be az alkalmas műtrágya? (Fegyverneki Hitelszövetkezet.) — **Felelet:** A lucerna alá holdanként, 200 kg szuperfoszfát, homoktalajon pedig ezen kívül 100 kg kális is jó hatású szokott lenni. Mindkettő vetés előtt közvetlen is befogasztható a földre. Ezek megrendelhetők a Debreceni Mezőgazdasági Kamara útján legolcsóbban.

Kérdés: Mi az oka lucernám alacsony és foltos voltának? (B. E., Békéscsaba.) — **Felelet:** A talajszelvény ismerete nélkül nagyon bajos a lucerna alacsony voltának okát megállapítani. Két dologra gondolunk: vagy méz- és foszforhiány van a talajban vagy pedig vécéllérbogár élőszködik a lucernán. Ezért próbaképpen fél holdra szórjon szét mielőbb 150 kg Thomas-salaktot s ezt fogaszolja be, továbbá ásson ki néhány lucernagyökeret annak megállapítására, hogy nem rágja-e a vécéllérbogár kukaca?

Kérdés: 1. Hízóba fogott kocám három hete megbugott, mit kell tenni, hogy ne tegyenek malacai? 2. Mint előfizető, tagja vagyok-e a Faluszövetkezésnek? (H. L., Csermely.) — **Felelet:** 1. A hizót ki kell miskároltatni; így az esetleg benne lévő magzatokat biztosan elvetéli és többet nem fog megbugni. 2. Nem.

Kérdés: Mint hadviselő altiszt, egy házhelyet már kaptam, kaphatok-e még egyet feleslegem, vagy gyermekeim részére? (4179. sz. hű előfizető.) — **Felelet:** Nem.

Kérdés: 1. Hogyan kell házilag cipőpasztát készíteni? 2. Milyen kenőcsöt használnak, amely puhává teszi a lószerszám bőrt? (B. B., Makó.) — **Felelet:** 1. Neu érdemes házi készítéssel foglalkozni, mert az üzletben vásárolt cipőkrém sokkal jobb és olcsóbb, mintha házilag otthon állítaná elő. 2. Használja a naptárunkban hirdetett „Üstökös“-t. Kapható Budapest, VII., Damjanich-u. 28/a. szám alatt. Megrendelésnél hivatkozzék a „Vasárnap“-ra, mert kedvezményben részesül.

Kérdés: 1. „Pathé Baby“ vetítő és mozigépet milyen feltételek mellett lehet részlete vásárolni és hol kapható? 2. Villanyerőre dolgozik-e a gép? 3. Milyen feltételek mellett és milyen filmek kaphatók? 4. A gép használatához kell-e képzés, vagy egyszerű használati utasítás után elsajátítható-e a kezelése? (V. B., Etes.) — **Felelet:** 1. A kért mozigép (Chmura László cégénél kapható (Budapest, IV., Ferenciek-tere 2.). A cég, ha árajánlatot kér, készségesen ad felvilágosítást. 2. Igen. 3. Ugyancsak forduljon az ajánlott céghez. 4. Nem kell képzés. Közljük azonban, hogy inkább vetítógép megvételét ajánljuk népművelődési előadások tartására, mivel a minisztérium ilyen célokra diapozitívokat ad kölcsön.

Kérdés: 1. Biliárdjátéknál ötszázsz partiban dönthet-e a piros golyó? 2. Mennyire lehet kapni biliárdjátékokat tartalmazó könyvet? (Kunágotai szövetkezeti olvasókör.) — **Felelet:** 1. Nem dönthet. 2. Ötvenkét fillér bekielése mellett kapható kiadóhivatalunkban.

Kérdés: 1. Mikor van felvétel a csendőrségnél és milyen feltételek mellett? 2. A m. kir. mezőgazdasági szakiskola végzettségű tanuló milyen címet használhat? (G. J., Békéscsaba.) — **Felelet:** 1. A csendőrségnél a felvétel iránti kérvényt február hó 20-ig kell beadni. A kérvényhez mellékelni kell a katonai szolgálatot igazoló okmányokat. Ezenkívül születési anyakönyvi kivonatot, hatósági erkölcsi bizonyítványt. A kiskorúknál még szülői beleegyezési nyilatkozatot is szükséges. Aki vidéken akar szolgálatot teljesíteni, az leghelyesebb, ha a legközelebbi kerületi parancsnokságnál személyesen jelentkezik a fenti okmányokkal. Míg a budapestieknek a következő címre kell benyújtani a kérvényt: M. kir. Csendőrképzési Budapesti Parancsnokság, Budapest, I., Böszörményi-ut 21. szám. 2. Gazdasági altiszt, ispáni címet használhat.

Kérdés: 1. Hol kaphatok felállítandó keresztre bádog, vagy kőből készült Krisztust? 2. Kapható-e Csongrád vármegye kataszteri térképe? 3. Milyen könyvből sajtíthatnám el az olajfestést? (B. P., Gajgonya.) — **Felelet:** 1. Itt közlünk néhány címet, forduljon közvetlenül hozzájuk: Margitta S., Farkasrét, I., Érdi-u. 16.; Somogyi S. és Fia, VIII., Fiúmei-ut 9.; Szabó és Zanotti, X., Kőbányai-ut 43/b. Azt hisszük azonban, hogy Szegeden valószínűleg olcsóbban tudná valamelyik vállalkozás beszerezni. 2. Nem kapható. 3. Olajfestést könyvből elsajátítani nem lehet és így nem is ajánlunk könyvet.

MINDEN ÚJ

ELŐFIZETŐ

a falusi
polgár tá-
borát erősíti!

Kérdés: Kiket képeznek ki a börtönöri tanfolyamon és az előjegyzetteket értesítik-e a tanfolyam megkezdéséről? (V. J., faluszövegségi tag.) — **Felelet:** Csak ki-nevezetteket képeznek ki és ezeket hivatalból értesítik.

Kérdés: Mi a címe Bucher Zoltán volt 38-as honvéd nehéz tábóri tűzérezred 1-ső ütegarancsnokának? (Régi hű előfizető, Galumbok.) — **Felelet:** Nevét magyarosította; most vitéz Jeney Zoltán tűzérőrnagy. Címe: Budapest, I., Vár, Vitézi Szék.

Kérdés: 1. Erdőöri és vadöri iskolában can-e ingyenes hely szegény sorsu tanulók részére? 2. Lehet-e Bécsbe kedvezménytel kiutazni és ott pincérnek elhelyezkedni? 3. Milyen végzettség szükséges a jutasi altisztképző iskolába való felvételhez? 4. Hol lehet megkapni a „Pesti Hírlap Nyelvtöré” című könyvet? (T. P., Kenyérmezőtábor.) — **Felelet:** 1. Közel-muliban volt, jelenleg nincsen. 2. Fülléres vonat az utóbbi időben nem ment Bécs-be, más kedvezményes kiutazás pedig nincsen. Nem hinnék, hogy mint pincér el tudjon helyezkedni? 3. Négy középiskolai végzettség. 4. Forduljon a „Pesti Hírlap” kiadóhivatalához, Budapest, V., Vilmos császárs-ut 78.

Kérdés: 1. Milyen vegyszerrel lehet a csizmát vízhatlanná tenni és hol kapható? 2. 1919-ben a postatakaréknál elhelyezett 1900 korona betétem mennyit ér ma? (3045. sz. előfizető.) — **Felelet:** 1. Használjon Sárkány-féle „Üstökös”-t. Kapható Sárkány vegytermek vállalat, Budapest, VII., Damjanich-utca 28/a. Megrendelésnél hivatkozzék a „Vasárnap”-ra. 2. Kamatok nélkül 15 fillér. Az „Adóügyi Kiskáté”-t feladtuk címére.

Kérdés: 1. Lehet-e még vitézzé avatattam magam ebben az évben és mikor kell benyújtani a kérvényt? 2. Katonaszágnál lehet-e viselni a cserkészeknél szerzett életmentő kitiűtetést? 3. Ausztriában szeretnék levelezést folytatni nyolcadikos gimnáziumi tanulókkal, hol kaphatnék pár címet? (B. J., Gyöngyös.) — **Felelet:** 1. Lehet. Kérvényét minél előbb adja be, mert az avatások valószínűség szerint május-junius hónapban lesznek. 2. Nem viselheti, csak ha arra külön engedélyt adnak. 3. Forduljon a bécsi magyar követségre levélben és kérjen tőlük pár címet. A követség címe: Wien, Bankgasse 4-6. Másik kérdésre lapunk legközelebbi számában válaszolunk.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

W. J., Gadány. Értesítjük, hogy kérését áttettük az Alfa Separator Rt.-hoz és ők Önt közvetlenül fel fogják keresni levélben árajánlatukkal, valamint ismeretösszejükkel. — **S. M., Törökszentmiklós.** Előfizetése folyó év február hó 28-án jár le. — **Rózsatóvis.** A kért címekeket nincs módunkban megküldeni. Verseket küldhet be, azonban csak azokat közöljük le, amelyek minden tekintetben kifogástalanok. A kért rovatokat — helyszüke miatt — egyelőre nem vezethetjük be. — **Téli gazdasági iskolai tanuló.** Forduljon közvetlenül a somogyzentimreli mezőgazdasági iskola igazgatóságához, amely készségesen fog felvilágosítással szolgálni. — **F. D., Tiszafüred.** A jutasi altisztképzőbe való felvétel időpontját lapunkban közölni fogjuk.

Vásárok jegyzéke.

Vasárnap, február hó 18-án. Állat- és kirakodóvásár: Baja, Szarvas, Szeged, Szőreg, Ujkécske.

Hétfő, február hó 19-én. Állat- és kirakodóvásár: Celldömölk, Dunavecse, Harkány, Jászárokszallás, Karcag, Kiskőrös, Kóka, Komárom, Miskolc, Mohács, Szolnok, Tiszanána, Vál, Vásárosnamény. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Mernye, Tüskevár. — **Marha- és kirakodóvásár:** Szentgyörgyvölgy. — **Kirakodóvásár:** Tatányia.

Kedd, február hó 20-án. Állat- és kirakodóvásár: Dunavecse, Magyarországi, Újpest, Vál. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Kerkaszentmiklós, Tamás.

Szerda, február hó 21-én. Nincsen vásár.

Csütörtök, február hó 22-én. Állat- és kirakodóvásár: Bodrogkeresztúr, Pacsa, Tét. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Lajoskomárom, Lenti.

Péntek, február hó 23-án. Állat- és kirakodóvásár: Csongrád, Földeák, Veszprém.

Szombat, február hó 24-én. Állat- és kirakodóvásár: Csongrád, Földeák, Görcsöny. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Iharosberény, Letenye, Szakcs, Túrje, Zalavár. — **Marha- és sertésvásár:** Szekszárd. — **Marha- és kirakodóvásár:** Nagycsákány.

T R É F Á K

Kereskedők egymásközt

— Szervusz öregem, hogy megy neked?

— Jobban, mint tavaly.

— Ugyan, ne mond. Hogy-hogy?

— Tavaly, mikor az újévi számlát bemutattam, sirtak az adósok, most pedig röhögnek.

*

A kaszárnyatulajdonos

— Látod ott azt az embert, az egy kaszárnyatulajdonos.

— Miért kaszárnyatulajdonos?

— Mert van neki egy bérkaszárnyája, de a lakók nem fizetnek bért.

*

Móricza kérdez

A tanító ur természetrajzórán azt magyarázza, hogy óvatosnak kell lenni, mert a méhecske is csip, a csalán is csip. Móricza feltartja az ujját.

— Na, mi az, Móricza?

— Kérem, tanító ur, ha a méhecske rászáll a csalánra, melyik csipi meg jobban a másikat?

*

Óh azok a futballisták

— Hallottad? A Pécs-Baranya—Szeged FC. végeredménye 120—30.

— Hogyan? Hiszen én azt olvastam, hogy 3:3.

— Az a gólarány volt.

— Hát te mire gondolsz?

— A pofonarányra.

Nem nagy ész

— Nem tudod, hányadika van?

— Fogalmam sincs.

— Ejnye, hiszen ott van a zsebedben az újság, nézd meg.

— Avval nem érünk semmit, mert az egy tegnapi újság.

*

Jó csere

Két izraelita találkozik a tőzsde előtt.

— Hé, Kohn, — mondja az egyik — igaz, amit hallottam?

— Mit?

— Hogy a tőzsdebizományosi üzletet átadtad a könyvelődnek és most te vagy nála könyvelő?

— Igaz . . . most törheti ő a fejét.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

É
É
É
1/2 É
(é = e)

(Beküldte Szabéniyi Ilonka Gencshátpusztáról.)

2. Szórejtvény.

ZÉS
ZÉS
ZÉS
ZÉS
ö ö ö

(Beküldte Farkas László Sárosdról.)

3. Szórejtvény.

R 12 óra Y

(Beküldte Szücs János Perekedről.)

4. Szórejtvény.

megteheted állat fekvőhelye

(Beküldte Németh Emmy Rácalmásról.)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt a 10-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 4-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: **Benfentes.** 2. Betűrejtvény: **Éva.** 3. Szórejtvény: **Benn a bárány, künn a farkas.** 4. Szórejtvény: **Szervezet.** 5. Szórejtvény: **Ötszázezer.**

Megfejtették: Ifj. Domonkos Pál, ifj. Kapás Ferenc, Takács Rezső, Vezér Emil, Barócsi István, Simon Viktor, Szita Mihály, Cs. Molnár Imre, Günther Ferenc, Vargha Anna, Szücs László.

Jutalomkönyvet nyertek: Ifj. Kapás Ferenc (Kecel) és ifj. Szita Mihály (Hódmezővásárhelypuszta.)

Az 5-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

A BUDVÁRI LAKODALOM

3

Regény a székely ősidőkből ★ Irla Földes Géza

— Mit lát, édesanyám? — kérdi Jolán aggodalmas hangon.

— Jaj, ne kérdezz! . . . Borzalom . . . az uram . . .

Jolán lehajolt, megcsókolta a forró homlokát s vigasztalólag sutogta a fülébe:

— Ne féljen, ne aggódjék, velem van az Isten.

Budhámné hirtelen felugrott az ágyáról s valóságos tombolni kezdett.

— Nem igaz! Nincs velem! Elhagyta! . . . Látom . . . elállt a szive verése . . . Nézd, vitézei támogatják. Jaj, lezuhant a földre! Súlyos teste alatt megrendült a föld . . . Most sóhajtott a utolsó! Engem hívott.

A meggyötört lelkű asszony szavait fuldokló zokogás nyomta el, majd lecsendesedett s nyugodtabban mondotta:

— Megyek, megyek, jó uram. Várig meg! Egyszerre akarok veled elmenni! — többet nem szólhatott, a szive megszakadt. És az egymást ilyen hiven szerető lelkek egyszerre jutottak el a Napmezejére, a megdicsőülés hajlékába.

III.

A nagy temetés.

Mint mikor a derült égből lecsap a villám, úgy fogadta a nép a nagyasszony halálának a híret. Senki sem akarta elhinni, mindenki kételkedett. Az emberek sápadt arccal jártak, keltek s mindenki csak azt kérdezte: igaz-e?

— Igaz, igaz, — felelték rá mindannyian s már azt is tudták, a szive szakadt meg . . . Az uráért szakadt meg.

— Nagy szeretet lakozék az ő szívébe s az ölte meg, — ujságolja az egyik asszony.

— Én édes jó Istenem, be jó asszony vala, — sóhajt fel a másik.

— Szegényeknek gyámola, betegeknek vigasztalója, — szól bele a harmadik.

— Istennek féltője, mindnyájunknak édesanyja, — mondja a negyedik.

Egy kissé távolabb egy férfiakból álló csoport tárgyalja a szomorú esetet.

— Mi lesz az urával? A székelek apjával, ha megtudja? — kérdezi nagy busan egy öreg székely.

— Aszongyák, ébren is, álmában is csak az urát látta. Ugy látta, mintha szemtől-szembe állottak volna mindétég egymással, — magyarázza egy másik székely.

— Ezt én is úgy hallottam. Csudálatos erő vót az ő szívébe! Azt is mongyák, a főrabonbán halálát

látta s ettől szakadt meg a szive, mondja egy másik.

— Erősen rejánk jár a szekér rudya. Mi lesz velünk, ha még ez is igaz talál lenni? — aggodalmaskodnak többen.

— A jó Isten tán megment minket ettől, — mormogja egy kételkedő ember.

— Bár úgy lenne! — zugja rá a tömeg.

Ezalatt a Budhámné holttestét a nagy berekben felravatalozták. A ravatal a nagy áldozó oltár előtt állott. A sok virág egészen elborította. A hála virágai voltak ezek mind, hiszen ez az asszony életében csak jót cselekedett. Még a ravatalozó szolgálk is könnyes szemmel végeztek szomorú kötelességüket s a munkában, ha egy-egy perere megállottak, mindenkinek volt valami felemlegetni való kedves emléke.

A ravatal mellett egyedül csak Jolán állott. Senki sem zavarta őt a néma bánatában. Az ő nagy fájdalma mindenkinek a szívébe nyilallott. Azonban koronként rajta is erőt vett a fuldokló zokogás. Olyan volt, mint mikor a fészken ülő kis madárnak dajkáló anyja pusztul el: nincsen aki etetgesse, szárnyai alatt melengesse. S ha elmerengett tekintete a halott jóságos orcáján, az ő lelke is elkalandozott messze, messze a távolba. Ott állott meg a Bodza-szorosban a hegyek között. Egyedül csak ő nem kételkedett a nagyasszony látomásának igaz voltában. Jól tudta, hogy az ilyen igazán szerető szív nem szakad meg ok nélkül. S ha erre gondolt, szívében új fájdalom kinjárt érezte. Budhámot ugy szerette, mint az édesapját. Pedig őt neki nem a természet rendje adta s mégis rettegve gondolt arra, mi lesz vele, ha Budhámot is elveszti? Ki marad meg az ő számára? . . . Kérdezte, de nem jött rá felelet. És előtte állott a legelhagyatottabb árvaság.

Egy ifju képe sokszor megjelent az ő lelkében is. Ez a kép most is előtte áll s egyszerre csak azt érezte, világsodók és ez bevilágít az ő lelkébe is. A bánatos arcot ellepi az édes reménykedés halvány pirja és önkéntlenül rebegi:

— Isten, légy áldott, hogy még sem maradtam egészen egyedül! Oh, hozd haza őt egészségsben s dicsőséggel!

Az egész vár felett Kájón, a főtálatos vette át a rendelkezést. Mindenekelőtt a táborba gyors futárt küldött, hogy Budhámnak a szomorú hírt megvigye. A futár még egy fél napi járásnyira sem haladhatott, szembe találta a diadalmasan hazatérő sereget. A székelyek a besenyőket kiverték az országból, temérdek kincsüket elvették. A fényes győzelem és a busás

hadizsákmány elég ok volt az öröme. Miért szólnak hát mégis olyan szomorúan a kürtök, a hárfák és a dalok? . . . Hej, nagy oka volt ennek! A győzelem igazi kivívója, a legnagyobb hőse nem örvendezhetett vitézeivel együtt a fényes nagy sikernek. Ott hozták őt harci szekeren a hazatérő sereg élén. Puha medvebőr az ágya, drága szőnyeg a takarója, szerető szivek könnyhullatása a kísérője. Nem ellenség fegyvere ölte meg. Az ő számára a harctér csak dicsőséget termelt. A fárasztó munka után most is boldogan tért a sátrába, hogy kipihenje magát és élvezze a győzelem mámorának kellemes érzését. A daliák egymásután jöttek hozzá, hogy üdvözöljék a fényes diadalért. Jó kedvvel fogadta valamennyit. Enyelgett, tréfált velök. Zandirhámot megölelte, édes fiának nevezte és ott a fő- és algyulák jelenlétében megdicsérte nagy vitézségeért, majd hozzátette, bármikor nyugodtan hajtja fejét örökálomra, mert van, aki méltó a főrabonbáni pálcára s mindenkifelett a székelynép bizalmára és ez: Zandirhám. Zandirhám ezt a kitüntetést nagy szerénységgel háritotta el magától és meghatóttan rebegte:

— Isten éltesse és tartsa meg a mi boldogságunkra a mi jó urunkat, vezérünket!

És valamennyien utána kiáltották: — Éljen sokáig Budhám, a mi jó rabonbánunk!

Ebben a pillanatban Budhám hirtelen a szívéhez kap, elsápad, a lélekzete eláll s csak annyit szólhatott:

— Édes feleségem! — s a vitézek karjai között néhány perc alatt kilehelte nemes lelkét.

És ő, mily csodálatos a szeretet hatalma! A szerelmes asszony lelkének sem a hegyek, sem a völgyek, sem a folyók nem szabtak határt. Jól látott ő mindent s amikor Budhám utolsó sóhajtott, a hűséges asszony szive is éppen akkor szakadt meg. Akik úgy szerették egymást az életben, még a halál sem választhatta el azokat.

A futár tehát a szomorú hírt egy még szomorubb seregnek mondhatta el. A diadalmas harcosok szívét most már a megkettőzött fájdalom marcangolta. A sereg Budvár felé lassan közeledett. A gyászos menet szomorú éneke messze elhallatszott. A dalnak egy-egy foszlányát a szellő elhozta a várba is. Oh, be a szívekbe nyilallott ennek a hangja! Azután rendre a sereg kibontakozott a szűk völgyből s már látni is lehetett az embereket. Lassan közeledtek. Végre megérkeztek a nagy áldozó oltár elé.

(Folytatjuk.)

Arany- és ezüstpénzek ára

február hó 12-én.

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 28.5 fillér; kétkoronás 57 fillér; ötkoronás 1 pengő 48 fillér; régi egyforintos 77 fillér.

Aranypénzek: 1 darab 20 koronás arany 31 pengő 20 fillér; 10 koronás 15 pengő 40 fillér; Napoleon-arany 31.40—31.65 pengő.

14 karátos törtarany (gyűrű, karpec, fülbevaló, stb.) grammként 2 pengő 85 fillér.

Szinarany kilogrammja: 5140—5181 pengő.

Szinezüst kilogrammja: 71 pengő.

VÁSÁR ÉS PIAC

Fővárosi árak február hó 12-én.

Gabonátözsde.

Készárúpiac. Buza 77 kg-os 8.60—8.90, 78 kg-os 8.70—9, 79 kg-os 8.80—9.10, 80 kg-os 8.90—9.20; felsőtiszaj 77 kg-os 8.50—8.75, 78 kg-os 8.60—8.85, 79 kg-os 8.70—8.95, 80 kg-os 8.75—9.10; jászági, fejmérgyei, dunántúli, pestvidéki, bácskai 77 kg-os 8.40—8.55, 78 kg-os 8.50—8.65, 79 kg-os 8.60—8.75, 80 kg-os 8.70—8.85. Pestvidéki rozs 5.05—5.20, egyéb 5.05—5.20, sörárpa, elsőrendű 10.50—12, másodrendű 9.50—10, harmadrendű 8.75—9.20; takarmányárpa, elsőrendű 8.45—8.60, másodrendű 8.30—8.40; zab elsőrendű 9—9.10, másodrendű 8.85—8.95; tengeri tisztántul 8.20—8.35, egyéb 9.65—9.75; buzakorpa 7.10—7.20; 7-es liszt 10.50—11, 8-as liszt 9.50—9.70; szárított répaszelet 6—7 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. Buza márciusra 8.64—8.66; májusra 8.83—8.84. Rozs márciusra 5.41—5.43; májusra 5.74—5.75. Tengeri májusra 8.36—8.38 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi rt. jelentése.) A forgalom élénk, sőt növekvő arányokat ölt. A keresletnek egyik főcikke a belföldi takarmányrépamag, de csakis megbízható minőségben. Ez áll fűmagrakra és fűmagkeverékekre is. Lucernamagból legelsőrendű, világosszínű áruból a készletek már korlátozottak. Tavasz bukköny: Az üzlet esendős, míg őszi gementes muharmag és magas csiraképességű szudánfűmag, ugyiszintén megbízható kölesfajták iránt fokozott az érdeklődés. A budapesti áru- és értéktözsde jegyzései nyersáruért, budapesti paritásában, 100 kilónként: köles, vörös 10.50—11, köles, vegyes 10—10.50; repce 25—26; napraforgó, fehér 22—23, napraforgó, vegyes 12.25—12.75; lenmag, nagy 26.5—27.5, kis 23.5—24.5; tökmag, nagy 29—30, kis 26—27; dohos 21.5—22; mák (kék) 39—41; borsó: Vikt. 9.5—11, expressz 13—15; lencse, nagy 27—32, közép 22—24, kis 17—19; bab: dunántúli szokvány 10.5—11, felsőm. szokvány 9—9.25, gömbölyű fűj 15—16.5, hosszú 14—15; lucernamag 115—125; löheremag 145—155; tavasz bukköny 8—9 pengő métermázsánként.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 7.50, borsóhéj 7, borsókorpa 7, buzakonkoly 7, konkolydara 7.50, lenmagpogácsa 13, napraforgópogácsa 11, repcepogácsa 8.25, rozskonkoly 5.50, rozskorpa 7, rozstakar-

mányliszt 8.50 tökmagpogácsa 14 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 4—4.60, harmadrendű, csomagolásra 3—3.90, sarjuszéna 3.70—4, muharszéna 5.40—6, lucernaszéna 4.50—6.20, bukkönyös árpa 5.20, alomszalma, elsőrendű 3, másodrendű 2.30—2.60, zsupszalma 3.80 pengő métermázsánként.

Cirokszakál, takaró szalma átlagárban 26—28, bélés szalma átlagárban 14—16 pengő métermázsánként. **Cirokmag** 5.50—5.60 pengő métermázsánként.

Tenyészmarhák és járműsörök. Elsőrendű belföldi járműsörök (tarka) 40—44, elsőrendű belföldi járműsörök (fehér) 38—40, másfél éves üszök 42—45, másfél éves tinók 44—48, fiatal, friss fejős tehén 55—65 fillér kilogrammonként elősúlyban.

Borjuvásár. Élő borjúk, belföldi szópós, elsőrendű 85—90, kivételesen 92—95, másodrendű 78—84, harmadrendű 70—77, élő bárány 48 fillér kilogrammonként.

Lóvásár. Igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 250—385, igás kocsiló (könnyű nyugati fajta) 147—260, alárendelt minőségű lovak 49—155, vágólovak 30—140 pengő darabonként.

Juharak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal ürök, páronként 100 kg, vagy azon felüli súlyban 44—50, prima fiatal bárányok, páronként 75—80 kg közötti 36—40 fillér kilogrammonként, valamennyi gazdaságban, etetés-ítatás után mázsálva, páronként 6 kg súlylevonással.

Zöldség. Sárga répa 8—20, petrezselyem 10—24, zeller 24—50, kalarábé 12—26, vöröshagyma, makói 8—12, közönséges 6—10, fokhagyma 16—40, cékla 12—24, fejeskáposzta 18—36, savanyított káposzta 20—36, kelkáposzta 30—60, vöröskáposzta 30—60, fejesaláta 14—40, torma 40—140, burgonya, őszi rózsza 7—12, nyári rózsza 10—14, Ella 7—10, kifli 14—24, tömör csiperkegomba 120—240, sütőtök 10—20, sóska 260—400, paraj, tisztított 120—220, fekete retek 14—28 fillér kilogrammonként.

Gyümölcs. Alma 24—60, körte, nemesfajta 60—200, csemeszörlő 100—200, dió 100—140, dióhéj 320—440, mogyoró, olasz 240—300, mogyoróhéj 320—400, héjazott mandula 400—700, gesztenye, olasz 48—90 fillér kilogrammonként.

Zsir és szalonna. Szalonna, olvasztani való 1.16—1.36, sózott, kenyér 1.30—1.80, füstölt 1.40—2, háj 1.20—1.44, tepertő, zsíros 1.20—1.80, sertézsír, helybeli 1.20—1.40 pengő kilogrammonként.

Halpiac. Ponty, élő, nagyság szerint 1—1.60, harsca 2.40—4 pengő kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és szappan. Paprika, édes, nemes 4.40—5.60, félédes 3.80—4, rózsza 3.20—3.60, erős 2.80—3.20, kereskedelmi 2.40—2.80, mák, kék 0.60—0.90, pergetett méz 1.40—1.60, háziszappan, szín 1.20—1.40, közönséges 0.76—0.90 pengő kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 32, lefőltött tej 6—10, tejszín 240—280, tejfel 120—160 fillér literenként. Centrifugált vaj 220—260, szedett vaj 180—220, tehénturó 40—80, juhsajt 150—200, gról 220—240, trapista 160—240, emmentáli 150—200 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élőbaromfi: Tyuk 1.60—3, csirke 0.90—2.50, kappan 2.50—

3.50, pulyka 2.20—5 pengő darabonként. **Leölt baromfi:** Tyuk 1.20—1.60, csirke 2.10, kappan 1.50—2, ruca, hizott 1.20—1.60, lud, hizott 1.20—1.50, pulyka, hizott 1.20—1.50, pulyka, sovány 1—1.20, libamáj 3—7 pengő kilogrammonként. Teatojás 6.5—9, főzőtojás és apró 5—7 fillér darabonként.

Gyapju. Hazánkban a gyapjuértékesítés megszervezésére vonatkozó tárgyalások utolsó menete most van folyamatban, amelyek nagyfokú várakozást és ennek hatása alatt az eladás körül jelentéktelen forgalmat váltottak ki.

Nyersbörpiac. A budapesti piacon magyar marhabőrért 65—68, tarkakért 75—78, hosszulábás borjubőrért 130 fillért fizetnek kilónként.

Szesz és szeszitalok. A szeszüzletben az árak változatlanok. A *detailforgalomban* finomított és denaturált szeszen élénkebb volt a kereslet. *Gyümölcsipálnka.* A törkölyüzletben, miután több főzdet üzembe helyeztek, élénkebb volt a kínálat és az árajánlatok valamivel olcsóbbak voltak. *Új nyári szilvóriumban* már igen gyér a kínálat és 3.40—3.50 pengőn jeyeztek. *Ónyári szilvóriumot 4, ókék szilvóriumot 5* pengőért ajánlottak *Borparlat* kínálat megszűnt. Adózatlan borparlat avinálási célokra 2.60—2.75 pengőn került forgalomba. Az árak 10,000 literfokoként, III. táblázat szerint értendők.

Börpiac. Homoki vidéken, kistermelőktől alacsonyfokú borokért 1.80, 10 fok körüli borokért 2 pengő körüli árat kérnek hektoliter-fokoként. Alacsonyfokú uradalmi tételért 2, 11 fokos áruért 2.20—2.30, 12 fokos áruért — ha a minőség jó — 3 pengő is fizetnek vasúthoz szállítva, hektoliterfokoként. A legnagyobb kereslet mutatkozik színes áru iránt, amelyért 3—3.20 pengőt, sőt azért a kevés tételért, ami igazán kitűnő minőségű, még ennél jóval többet is kérnek.

Fapiac. A *fenyőfapiac* a tavaszi szükségletet beszerzése megindult, amit a szomszéd államok arra használnak fel, hogy árakat emeljék. A *tűzfapiac* az irányzat hanyatló. Az árak budapesti paritásban vagontételben a következők: bukkhasábtá 290—295, cserhasáb 220—230, gyertyánhasáb 250—255, ákáhasáb 225—230 pengő. A dorongfa ára 20—40 pengővel olcsóbb. A *keményfapiac* a forgalom javult. Kereslet van dió-, kőrís-, bukk- és hársfában, főként Csehszlovákia és Németország részéről.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára február hó 12-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többre kerül száz darab:* Angol font 1755—1795, dollár 343—353, kanadai dollár 334—354, holland forint 231—232.40, német márka 135.70—136.60, svájci frank 110.70—111.40 pengő. *Száz pengőnél kevesebbe kerül száz darab:* Csehszlovákia 16.60—17, szerb dinár 7.80—8.30, francia frank 22.30—22.50, lengyel zloty 64.65—65.15, román leu 22.30—22.50, bolgár leva 4.—4.26, olasz lira 29.90—30.20, osztrák schilling 78.70—80.70 pengő.

KIADJA:

„FALU” ORSZÁGOS FÖLDMIVES-SZÖVETSÉG

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1934. FEBRUÁR 18—24.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap 18

9.15: Hírek. **10—11.10:** Egyházi zene és szentbeszéd az Egyetemi templomból. Szentbeszédet mond Tóth Tihamér dr. **11.15—12.15:** Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. Prédikál dr. Raffay Sándor püspök. **12.20:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **12.30:** A Mária Terézia I. honvédegyezred zenekara; szórakoztató zene. **2:** Hanglemezek. **3:** A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata, Kern Hermann m. kir. kísérletügyi igazgató: „A legelterjedtebb gabonabetegségek és az ellenük való védekezés.” **3.45:** Magyarai Imre cigányzenekara. Közben **4.30:** „A szolgáalom”. Göttsche Ervin előadása. **5:** A cigánymuzsika folytatása. **5.20:** „A háborgó ember”. Orbók Attila elbeszélése. **5.50:** Roósz Emil szalonzenekarának műsora; könnyű zene. **6.40:** „Egy félszázad előtt az 1881—84-iki országgyűlés emlékeiből”. Berzeviczy Albert dr. előadása. **7.15:** Sporteredmények. **7.25:** Operettelőadás a Studióból. „Sybill”. Operett 3 felvonásban. Irta Martos Ferenc és Bródy Miksa. Zenéjét szerzette Jacobi Viktor. Utána kb **9.40:** Hírek. **9.50:** Patoky-jazz. **10.45:** Pertis Jenő cigányzenekara.

Hétfő 19

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Régi magyar vásárok. 2. Háztartási tanácsok: Tükör és csillár gondozása. (Felolvasás). **Közben:** Hanglemezek. **11.10:** Vizjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Dombóvári Horváth Jani cigányzenekara. Közben kb. **12.30:** Hírek. **1.15:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **1.30:** „Harmónia” női énekegyüttes; karénekek. **2.40:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **3.30:** A rádió diákfélőrája. „Ajtósi Dürer Albert”. **4:** Asszonyok tanácsadója. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** „A rákbetegségekről”. Verebély Tibor dr. előadása. **5.30:** Szentmihályi Tibor éne-

kel, zongorán kísér Polgár Tibor. **6:** Német nyelvoktatás. **6.25:** Hanglemezek. **7:** „A mi első szerelmünk”. Csurka Péter elbeszélése. **7.30:** A Filharmóniai Társaság hangversenyének közvetítése az Operaházból; komoly zeneművek. Utána kb. **9.50:** Hírek, időjárásjelentés. **10.10:** Pertis Pali cigányzenekara. **11.15:** Hetényi-Heidelberg Albert—Buday Dénes—Sebő Miklós triójának műsora.

Kedd 20

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Jeges halászat a Balatonon. 2. Lisznyay Kálmán verseiből. (Felolvasás). **Közben:** Hanglemezek. **11.10:** Vizjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Virány László szalonzenekara, könnyűzene. Közben kb. **12.30:** Hírek. **1.15:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **1.30:** Hanglemezek. **2.40:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **4:** Pogány Kázmér meséi. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** „Kossuth nyomán Bulgáriában”. Urai Dezső utilevele. **5.30:** Budapesti Hangverseny Zenekara: magyar szerzők művei. **7:** Munkásfélóra. **7.30:** Haydu István gondonkázik, zongorán kísér Polgár Tibor. **8.10:** „Mondani-valók”. Szép Ernő felolvasása. **8.40:** Kurina Simi cigányzenekara. **9.50:** Hírek, időjárásjelentés. **10.10:** A Páris-i rádióállomás műsorának közvetítése. „A koldusdiák” operett II. és III. felvonása a párisi zenekadémia hangversenyterméből.

Szerda 21

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Min mulattak nagyapánk. 2. A munkásember egészségügyi tizparancsolata. (Felolvasás). **Közben:** Hanglemezek. **11.10:** Vizjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Eugén Stepat balalajka zenekara. Közben kb **12.30:** Hírek. **1.15:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **1.30:** Állatalan Zenészek Szimfónikus Zenekara: könnyű muzsika. **2.40:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **3.30:** A rádió diákfélőrája. „A fonótól a lenvászonig.” **4:** „Tavaszi mennyegző.” Szentmihályiné Szabó Má-

ria elbeszélése. **4.45:** Időjelzés, időjárás-jelentés, hírek. **5:** Bertha István szalonzenekara: könnyű zene. **6.20:** „Üzleti tisztesség és tisztességtelen verseny”. Kuncz Ödön dr. előadása. **6.50:** Károlyi Gyula zongorázik. **7.30:** „A költő és a sorsharag”. Sebestyén Károly dr. előadása. **8.05:** A berlini rövidhullámú rádióállomás műsorának közvetítése. A spandaui 9. porosz gyalogezred III. zászlóalj zenekarának hangversenye. **9.05:** Hírek. **9.20:** Bura Károly cigányzenekara. **10.10:** Időjárásjelentés. **10.15:** Hanglemezek. **11.30:** Heinemann jazzzenekara.

Csütörtök 22

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Magyar városok. 2. Tíz perc a könyvespolc körül. Könyvek fertőtlenítése. (Felolvasás.) **Közben:** Hanglemezek. **11.10:** Vízjelzőszolgálat. **12:** Déli harangzó, időjárásjelentés. **12.05:** Deák László zongorázik, Sándor János hegedül, zongorán kísér Polgár Tibor. Közben kb. **12.30:** Hírek. **1.15:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **1.30:** Az Országos Postászenekar: szórakoztatózene. **2.40:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **4:** „Félóra a leányszobában”. Ujjné Mikola Ilona előadása. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** A földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata. Gazdatanfolyam. Pettenkoffer Sándor „Szőlőművelés”. **5.30:** Asbóth Gyula tárogatózik, zongorán kísér Polgár Tibor. **6:** „Ossián”. Magyar-Thoma István előadása költemények bemutatásával. **6.30:** A Somogyi szalonzenekar műsora. **7.10:** A rádió külügyi negyedóraja. **7.25:** Mocsányi László és Lakos Tibor zenehumoristák. **8.10:** Hírek. **8.30:** A Budapesti Hangverseny Zenekar hangversenyének közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagyszertomból; komoly zeneművek. Utána kb. **10.30:** Időjárásjelentés. **Majd:** Horváth Rezső cigányzenekara. **11:** Hanglemezek.

Péntek 23

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Időszertű apróságok. 2. Ifjusági közlemények. (Vöröskereszt, sport, stb. Felolvasás.) **Közben:** Hanglemezek. **11.10:** Vízjelzőszolgálat. **12:** Déli harangzó, időjárásjelentés. **12.05:** Hanglemezek. Közben kb. **12.30:** Hírek. **1.15:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **1.30:** Fejes—Damith szalonzenekar; szórakoztató zene. **2.40:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **3.30:** A rádió diák-

félóraja. „Látogatás egy ókori pénzverőben”. **4:** „A konyha művészete”. Vizváry Mariska előadása. **4.45:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek. **5:** Zenekari hangverseny; szórakoztató zene. **5.50:** Gyorsírótanfolyam. **6.20:** Magyar nóták. Előadja Hámory Imre és Toll Árpád és Jancsi cigányzenekara. **7.10:** Sportközlemények. **7.20:** „Musztafa Kemál utja”. Rásy-Szladek Barna előadása. **7.50:** „Európa-hangverseny”. A ljubjanai, zágrábi és belgrádi rádióállomások műsora. **10:** Hírek, időjárásjelentés. **10.20:** Rigó Jancsi cigányzenekara. **10.50:** Len Baker jazzzenekarának műsora.

S z o m b a t 24

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Kossuth és Deák nyílt levélváltása. 2. A sakkjáték eredete. (Felolvasás.) **Közben:** Hanglemezek. **11.10:** Vízjelzőszolgálat. **12:** Déli harangzó, időjárásjelentés. **12.05:** Marjay Erzsébet és Vermes Jenő énekel, zongorán kísér Polgár Tibor; műdalok. Közben kb. **12.30:** Hírek. **1.15:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **1.30:** Ungvári Szalay Lajos cigányzenekara. **2.40:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **4:** „A Rádióélet” meseféléje. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** „Diáktörténet”. Borbély Andor elbeszélése. **5.30:** Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; operarészletek. **6.30:** Mit üzen a rádió. **7.05:** Wekerletelepi Dalkör; karénekek. **7.55:** A magyar rádió új adóállomásának első kísérleti adásáról készített hangmez bemutatása. Magyarfőző szöveget mond magyar és angol nyelven dr. Horváth Lóránd. **8.10:** Kis színpad. „A két Pierrot”. Verses egyfelvonásos. Irta Edmond Rostand. Fordította Kosztolányi Dezső. Utána kb. **8.55:** Hírek. **9.15:** „Katonai indulók történelmi érdekességei”. Vitéz Berkó István előadása az 1. honvédegylezred zenekarának közreműködésével. Utána kb. **10.30:** Időjárásjelentés. **Majd:** Rácz Béla cigányzenekara muzsikál, Lipóczy József énekel.

BUDAPEST II. 840 m

VASÁRNAP, február hó 18-án, délután 3—3.45: Hanglemezek.

CSÜTÖRTÖK, február hó 22-én, délután 5—5.30: Hanglemezek.

SZOMBAT, február hó 25-én, este 6.15: Hanglemezek. *Utána:* „A hét eseményei”.